

GROEIEN, BLOEIEN EN BOEIEN

Concept

Kadernota jeugdbeleid Gemeente Hoorn

Mei 2008

Voorwoord

Voor u ligt de kadernota Jeugdbeleid 2008-2012. In deze nota leest u wat de gemeente doet voor de jeugd in Hoorn. We gaan enerzijds in op het bestaande beleid, anderzijds wordt beschreven welke acties de komende jaren nodig zijn om het bestaande jeugdbeleid te behouden en waar nodig te verbeteren. We kunnen en willen dit als gemeente niet alleen doen. In samenwerking met de betrokken partners in het jeugdbeleid, ouders en de jeugd en jongeren zelf, werken we dit beleid verder uit. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid op deelterreinen in het jeugdbeleid.

'Alle kansen voor alle kinderen', is het motto van het landelijke programmaministerie jeugd en gezin. Een land waar kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en plezier hebben. Waar ze leren een bijdrage te leveren aan de samenleving en goed voorbereid worden op hun toekomst. Deze visie kunnen en willen we vertalen naar het lokaal niveau van Hoorn.

In het Collegeuitvoeringsprogramma, het raadsprogramma en de stadsvisie van de gemeente Hoorn, hebben we aangegeven een krachtige en vitale stad te zijn en te willen blijven de komende jaren. Dit betekent automatisch investeren in de jeugd, want de jeugd heeft/is de toekomst. Maar willen we dat alle kinderen ook in staat worden geacht die kansen te benutten, dan is daar soms wel iets extra's voor nodig.

Bij de totstandkoming van de nota is intensief samengewerkt met de (diverse) jeugdinstanties zoals het onderwijs, jeugdhulpverlening en welzijn. Op basis hiervan wordt duidelijk dat er al heel veel gebeurt in Hoorn. Dit leest u ook in deze nota. In het bestaande aanbod kunnen nog wel wat verbeteringen worden aangebracht die leiden tot een meer integrale aanpak van het jeugdbeleid. Met deze kadernota maken we een doorstart voor een proces van een integrale aanpak in het jeugdbeleid. Als wij de krachten bundelen, gemeente, partners in het veld, de ouders en de jeugd, dan wordt de gemeente Hoorn een stad waarin de jeugd groeit, bloeit en boeit. Daarmee is de Hoornse jeugd klaar voor de toekomst.

Ronald Witteveen, wethouder Jeugd en Onderwijs

Inhoudsopgave

- Voorwoord	2
Deel 0	
- Samenvatting	4
- Inleiding	6
- Totstandkomingproces van de kadernota Jeugdbeleid	8
Deel 1 Achtergronden en ontwikkelingen	
- Positiebepaling	10
- Hoornse jeugd in beeld Cijfer en feiten	11
- Uitkomsten jeugdmonitor	15
- Uitkomsten gesprekken met veld	17
- Landelijke ontwikkelingen	18
Deel 2: Kaders Jeugdbeleid gemeente Hoorn	
- Vertrekpunt	19
- Visie op jeugdbeleid	19
- Doelstellingen jeugdbeleid	21
- Uitgangspunten en kenmerken van de aanpak Hoornse Jeugdbeleid	21
- Regievoering en de kerntaken van de gemeente	23
Deel 3: Speerpunten Hoornse Jeugdbeleid	
- gezond en veilig opgroeien	26
- onderwijs en opvang	34
- vrije tijd	36
- veiligheid	40
- werk en inkomen	43
- wonen	45
- integratie	47
- jongerenparticipatie	47
Deel 4: Randvoorwaarden	
- Monitoring	49
- Evaluatie en inbedding van beleidsmaatregelen	49
- Organisatie en uitvoering	50
- Financiën	53
Deel 5: Uitwerkingsagenda	55
Deel 6: Bijlage(n)	56

Samenvatting

Er is veel in beweging op het beleidsterrein jeugd, zowel landelijk als lokaal. In de stadsvisie Hoorn 2005-2025, heeft Hoorn aangegeven een stad te willen zijn voor alle leeftijdsgroepen en voor alle rassen en standen. Kortom: een stad voor iedereen. Dat betekent dat er voor alle bevolkingsgroepen voorzieningen moeten zijn om Hoorn als woonplaats (en vestigingsplaats voor bedrijven) voldoende aantrekkelijk te maken: een levendige stad met voor elk wat wils. Hoorn moet meer 'bruisen'. Speciale aandacht is nodig voor het vraagstuk van de integratie en voor de positie van het kind (als exponent van de toekomst van Hoorn).

Het preventief jeugdbeleid is een speerpunt in het landelijke beleid. Dit kabinet heeft het ministerie voor Jeugd en Gezin geïntroduceerd. De regierol van de gemeente is hierbij van essentieel belang. De gemeente regisseert de activiteiten voor de jeugd op lokaal niveau. Voorziet in een adequaat basisaanbod voor alle jeugdige inwoners en kan waar nodig maatwerk leveren voor doelgroepen die dit nodig hebben. Om de koers voor de komende jaren te bepalen is deze kadernota Jeugdbeleid geschreven. Het is hiermee een antwoord op de vraag van de Raad en het College te komen tot een kadernota Jeugd. Deze nota is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met collega ambtenaren (intern gemeente Hoorn) de instellingen en jongeren zelf, hetzij direct via georganiseerde veldraadplegingen danwel deelname aan werkgroepen of indirect via een jeugdmonitor of jongerenenquête.

In de nota wordt ingegaan op feiten en cijfers van de Hoornse jeugd en wordt dit vergeleken met de positie van jongeren in andere gemeenten. Verder worden ontwikkelingen op verschillende beleidsterreinen zowel cijfermatig als inhoudelijk benoemd. We kunnen constateren dat er veel goed gaat in Hoorn en dat we deze activiteiten vooral willen behouden. Uit de analyse van bestaande rapporten en gesprekken met professionals, blijkt echter ook dat er verbeterpunten noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de jeugd tussen de wal en het schip valt. Daarnaast kan de preventieve aanpak en de onderlinge samenwerking tussen instellingen worden verbeterd.

In de nota wordt in deel 4 op verschillende beleidsdomeinen ingegaan op de actiepunten voor de toekomst. In deel 6 zijn deze actiepunten financieel vertaald, waarbij een relatie is gelegd met de reguliere en structurele bekostiging. Op basis hiervan wordt een voorstel gedaan om de komende jaren op onderdelen extra te investeren in de Jeugd, want de jeugd heeft de toekomst. Daarbij is de regierol van de gemeente van essentieel belang. Regie van de gemeente moet zorgen voor *verbinding* tussen alle fragmenten die nodig zijn om de juiste specialismen voor begeleiding, signalering, beoordeling, interventie en nazorg ten aanzien van jeugd op de goede plek te krijgen en er voor te zorgen dat ze goed verbonden zijn. Succesvolle regie is vooral mensenwerk. Gemeente Hoorn draagt zorg voor een zodanige communicatie met partners in het veld dat iedere partij de eigen rol kan vervullen, zonder de verantwoordelijkheid van de partners (om in eigen kring optimaal te functioneren) over te nemen. Wij staan voor een nauwe samenwerking met de partners in het veld op basis van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij het verkeer met partners in rechtstreekse, zakelijke resultaatafspraken met een heldere vorm van rekenschap geregeld is. Dat betekent dat de gemeente o.a.:

- partijen bij elkaar brengt
- partijen aanspreekt op verantwoordelijkheid
- partijen faciliteert in het waarmaken van de eigen verantwoordelijkheid

- zich zelf laat aanspreken op haar eigen taken
- en dat alles doet vanuit de gedachte van gelijkwaardig partnerschap op lokaal niveau

Jaarlijks wordt de Raad via een voortgangsrapportage geïnformeerd over de ontwikkelingen en acties op de verschillende domeinen van het Jeugdbeleid. Hierbij wordt een verbinding gemaakt met de resultaten die vanuit lopende evaluatie- en monitoringsonderzoeken ten aanzien van jeugd op dat moment bekend zijn. Het gaat in dit geval o.a. om de jeugdmonitor, de lokale onderwijsmonitor, de E-movo enquête van de GGD en landelijke rapportages zoals 'Kind in Tel' en de Atlas voor gemeenten van het Centraal Bureau voor Statistiek.

1. Inleiding

'Als we het over de jeugd hebben dan bedoelen we alle kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 23 jaar, ongeacht hun culturele achtergrond of handicap. Zij moeten kansen krijgen om zich goed te kunnen ontwikkelen en zodoende goed voorbereid te zijn op hun toekomst. Dit is onze opdracht, die formeel verankerd is in het Internationale Verdrag van de rechten van het Kind'. Zo heeft het Programmaministerie Jeugd en Gezin de Ambitie van Nederland voor de komende jaren geformuleerd. In deze aanpak zijn de gemeenten in Nederland verantwoordelijk voor het algemeen jeugdbeleid en de preventieve voorzieningen voor jongeren die uit de boot (dreigen) te vallen.

De jeugd is in de visie van de gemeente Hoorn een belangrijk onderdeel van de brug naar de toekomst. Met veel gezinnen en kinderen gaat het heel goed. Dat willen we vooral zo houden. Hoorn heeft inmiddels een goed aanbod aan diverse voorzieningen voor jeugd. Zo zijn er tal van onderwijsvoorzieningen. Er is een gevarieerd aanbod voor jongeren om te sporten en er zijn (nog beperkt) vrijetijdsvoorzieningen voor de jeugd. Verder wordt er structureel aandacht besteed aan de gezondheid van de Hoornse jeugd. Dit willen we doen door bijvoorbeeld de sportactiviteiten in samenwerking met scholen te stimuleren. Er zijn echter ook kinderen die wel problemen hebben of problemen geven. Daar moeten we met alle betrokkenen, ouders, professionals en de gemeente aan werken. Daarbij zijn we de vrijblijvendheid voorbij: ieder voor zich zal zijn of haar verantwoordelijkheid moeten nemen. De gemeente wil zich inzetten voor een breed scala aan voorzieningen, waardoor er voldoende aanbod is voor activiteiten die de optimale ontwikkeling van de jeugd bevordert. Hierin worden instrumenten meegegeven die het ontplooiën van talenten en het benutten van kansen stimuleren. Tevens willen wij jongeren stimuleren om een positieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de stad Hoorn. Daarbij geldt dat voorkomen beter is dan genezen, we leggen nadrukkelijk het accent op een preventieve aanpak. Wij willen ook de samenwerking tussen de instellingen en jeugdvoorzieningen verbeteren om de samenhang in het aanbod te bewerkstelligen.

Integraal jeugdbeleid is één van de meest complexe beleidsterreinen binnen de gemeentelijke overheid. In het werkveld van het jeugdbeleid lopen de bevoegdheden van verschillende partijen (rijksoverheid, provinciale overheid, schoolbesturen, gemeenten, etc) door elkaar heen. Zelfs binnen de gemeente zijn de bevoegdheden verdeeld over verschillende lagen. Van de gemeente wordt dan ook verwacht om op lokaal niveau de wettelijke taken uit te voeren en de samenhang in beleid te bevorderen. Hierin heeft de gemeenteraad de verantwoordelijkheid voor het stellen van kaders waar binnen deze taken uitgevoerd dienen te worden en het College is bestuurlijk verantwoordelijk voor de uitwerking en uitvoering binnen de vastgestelde kaders. Er wordt regie gevoerd over verschillende inhoudelijke deel terreinen. Om tot een stevig fundament te kunnen komen en draagvlak te creëren binnen de organisatie en daar buiten is een strakke en heldere aansturing noodzakelijk.

In deze kadernota gaan wij achtereenvolgens in op het totstandkomingproces van deze nota. We beschrijven vervolgens op hoofdlijnen de meest relevante landelijke, provinciale en lokale ontwikkelingen die van invloed zijn op het jeugdbeleid. We beschrijven de lokale situatie van de jeugd. En op basis hiervan schetsen we onze visie en kerndoelen voor het Hoornse jeugdbeleid. Dit vertalen we per werkveld in een ambitieniveau voor de komende jaren. Om

dit ambitieniveau te behalen worden per werkveld actiepunten geformuleerd. Tot slot geven wij aan welke randvoorwaarden gecreëerd dienen te worden om de genoemde ambities te kunnen behalen.

Leeswijzer

Na de inleiding wordt in het deel 1 van de nota de huidige situatie van het jeugdbeleid in de gemeente Hoorn beschreven. In deel 2 van de nota worden de kaders van het Hoornse jeugdbeleid beschreven. Hierin wordt de visie, doelstellingen en de uitgangspunten van het Hoornse jeugdbeleid beschreven. De speerpunten van het Hoornse jeugdbeleid worden in deel 3 van de kadernota toegelicht. In het 4^e deel van de nota worden de randvoorwaarden, zoals de organisatie, monitoring en evaluatie van beleid en financiën beschreven. Daarnaast zijn in deel 5 een aantal bijlagen toegevoegd aan de kadernota 'Groeien, Bloeien en Boeien'.

2. Terugblik op de totstandkoming van de kadernota Jeugdbeleid

De gemeenteraad heeft in het voorjaar van 2006 in het raadsprogramma voor de periode 2006-2010 besloten om in de huidige raadsperiode te komen tot een kadernota jeugdbeleid. Deze wens kwam voort uit een discussie die de raadscommissie tijdens een themabijeenkomst op 6 december 2005 over het jeugdbeleid heeft gehouden. De aanleiding voor deze themabijeenkomst was de notitie 'Integraal jeugdbeleid gemeente Hoorn, stand van zaken september 2005'. Hierin had het toenmalige college effecten van de bestaande voorzieningen beschreven. Tijdens de themabijeenkomst vond de raadscommissie dat een aantal zaken goed verankerd in het gemeentelijk jeugdbeleid dient te worden. Zo vonden de commissieleden dat de preventie en samenhang in de Hoornse aanpak van jeugdzaken verder diende te worden doorgevoerd. Het verslag van deze bijeenkomst is opgenomen in de bijlage bij deze kadernota.

Ook in het collegeakkoord, mens centraal (inclusief het kind), zijn verschillende punten opgenomen die betrekking hebben op het jeugdbeleid. In het college uitvoeringsprogramma dat in het najaar van 2006 is vastgesteld, is de kadernota jeugdbeleid aangekondigd.

Voor de totstandkoming van deze kadernota Jeugdbeleid 2008-2012 zijn een aantal stappen gezet om de zienswijze van de Hoornse jongeren, jeugdvoorzieningen en beleidsambtenaren te horen en te gebruiken voor het formuleren van de beleidsvoorstellen. Hieronder wordt de totstandkoming van de nota in het kort beschreven.

In 2006 is een start gemaakt met de werkgroep Opvoeden en Opgroeien, waar instellingen die betrokken zijn bij opvoedingsondersteuning in vertegenwoordigd waren. De werkgroep is van start gegaan om het aanbod opvoedingsondersteuning te inventariseren.

Op basis van deze inventarisatie is een notitie uitgewerkt en als vervolg hierop is in 2007 het Hoornse model Centrum Jeugd en Gezin uitgewerkt. In het verlengde daarvan is in samenwerking met de regiogemeenten in West-Friesland in 2007 gewerkt aan Triple P. Dit programma zal straks in het kader van het Centrum Jeugd en Gezin in de regio ingevoerd worden. De naam 'Triple P' staat voor positief pedagogisch programma. De aanpak van Triple P is gericht op het veranderen of verminderen van opvoedingsgedrag dat bijdraagt aan het ontstaan van emotionele en gedragsproblemen bij kinderen. Ouders leren gebruik te maken van de dagelijkse communicatie in het gezin om hun kinderen adequaat emotioneel te ondersteunen en hun sociale competentie en probleemoplossend vermogen te stimuleren. De positieve krachten in een gezin en de competenties van ouders worden zo versterkt en risicofactoren verminderd.

Tevens zijn tussen 2006 en 2007 ter voorbereiding op deze kadernota en het visiedocument Lokale Educatieve Agenda gesprekken gevoerd met instellingen en jongeren. Daarbij is aan hen gevraagd welke activiteiten in Hoorn goed zijn ontwikkeld en behouden moeten blijven voor de stad en waar de verbeterpunten liggen.

In 2007 is de jeugdmonitor uitgevoerd. Hierin zijn verschillende thema's uitgediept. Bijvoorbeeld internetverslaving en mantelzorg. Voor het eerst zijn ook de 10 en 11-jarigen in deze monitor betrokken. Risicogedrag van jongeren doet zich namelijk op steeds jongere

leeftijd voor en vroegsignalering vormt een belangrijke bouwsteen voor de uitvoering van een adequaat preventief jeugdbeleid op gemeentelijk niveau. De resultaten van deze jeugdmonitor zijn in deze kadernota verwerkt.

In 2007 en 2008 is met jongeren (deels via het jongerenwerk van St.Netwerk en deels via de toenmalige kerngroep van de Jongerenraad) gesproken over een aantal thema's, uitgaan en het voorzieningenaanbod voor jongeren in Hoorn, gezondheidsbeleid, inclusief alcohol- en drugsgebruik en het gebruik door jongeren van sportvoorzieningen. Op 6 maart 2008 is door de afdeling Welzijn een ambtelijke themabijeenkomst jeugdbeleid georganiseerd. Op basis van bestaande onderzoeksresultaten, o.a. afkomstig uit de jeugdmonitor, is door Hoornse ambtenaren gebrainstormd over de visie op jeugdbeleid. De lokale uitgangspunten en de tot nu toe geformuleerde lokale ambities op het brede jeugdbeleid zijn die middag onder de loep genomen. De resultaten van deze bijeenkomst zijn in een bijlage bij deze nota toegevoegd.

In vervolg hierop is op 26 maart 2008 een themabijeenkomst voor de raadscommissie georganiseerd. Hierbij is men geïnformeerd over de koers van de kadernota. Verder is aan de hand van een casus gediscussieerd over de gewenste rol die de gemeente in het jeugdbeleid kan vervullen.

In vervolg hierop heeft op 24 april 2008 een veldraadpleging met de instellingen plaatsgevonden. Het doel van deze bijeenkomst was de instellingen enerzijds te informeren over de contouren van de kadernota jeugdbeleid. En anderzijds hen in de gelegenheid te stellen om vanuit het eigen werkveld de successen en knelpunten te benoemen. Vanuit dit licht de benodigde acties voor de toekomst aan te geven. Op basis van deze stappen en de uitkomsten van deze bijeenkomsten is de kadernota vervolgens geschreven en hebben wij van alle input een samenhangend geheel gemaakt. Een nota die de komende jaren dient als raamwerk voor de ontwikkeling en uitvoering van het jeugdbeleid, waarbij de kernwoorden preventief, integraal en kwaliteit, steeds als rode draad terugkomen in de voorstellen.

Deel 1. Achtergronden en ontwikkelingen

3. Achtergrondinformatie

3.1. Positiebepaling

Hoornse jongeren zijn echte aanpakkers: ze doen vaker aan sport dan jongeren in de rest van het land en velen hebben een baantje naast hun opleiding. Ze zitten over het algemeen lekker in hun vel, hebben genoeg vrienden en gaan graag uit. Daar staat tegenover dat het alcoholgebruik zorgwekkend is, de schooluitval hoog en dat veel jongeren zich regelmatig onveilig voelen. Bovendien zijn er groepen Westfriese jongeren met wie het veel minder goed gaat, met name allochtonen en jongeren die opgroeien in eenoudergezinnen. Uit de jeugdmonitor 2007 blijkt dat hoewel niet bijster veel Hoornse jongeren aangeven geïnteresseerd te zijn in de gemeentepolitiek, zij desgevraagd wel degelijk een mening hebben over het lokaal jeugdbeleid.

In vergelijking tot de jeugdmonitor van 2002, blijkt dat in 2007 het druggebruik onder Hoornse jongeren in de afgelopen drie jaar niet is toegenomen, terwijl roken, pestgedrag en 'zwartrijden' afnamen. Verder komt naar voren dat jongeren uit de kleinere plattelandsgemeenten een ander risicoprofiel hebben dan jongeren uit Hoorn en de andere grotere gemeenten; een aangepaste aanpak van het preventiebeleid is daarom noodzakelijk.

De afgelopen jaren hebben de onderwijsinstellingen, jeugdvoorzieningen en de gemeente Hoorn gewerkt aan een samenhangend onderwijs- en jeugdbeleid. In het kader van het onderwijsachterstandsbeleid zijn in de afgelopen periode verschillende initiatieven ontplooid om de startpositie van kinderen en jongeren te verbeteren. Het aanbod van Voor- en vroegschoolse voorziening is systematisch verbreed en verbeterd. De samenwerking tussen diverse instellingen (onderwijs- en jeugdvoorzieningen) is verbeterd. De samenwerking tussen peuterspeelzalen en basisscholen is duidelijk vooruitgegaan en verloopt volgens gezamenlijk vastgestelde plannen. Ook rond het handhaven van de leerplicht en het voorkomen van voortijdige schooluitval is de samenwerking tussen betrokken partijen goed op gang gekomen. Tevens werd de laatste jaren hard gewerkt aan de zorg en veiligheid in en om de school. Hiervoor zijn diverse signaleringsnetwerken (zorgteams in de scholen, buurtnetwerken in de wijken en een stedelijk netwerk 12+) opgezet en zijn de convenanten "veilige school" met de scholen, politie en justitie afgesloten. En is rond de zorgondersteuning in het voortgezet onderwijs een convenant tussen scholen, gemeente en Bureau Jeugdzorg afgesloten. Ook de rol van de ouders heeft aandacht gekregen. Er is een aanbod van opvoedingsondersteuning ontwikkeld en in verschillende scholen zijn activiteiten opgezet om de ouderbetrokkenheid te verbeteren.

Toch is er ook in Hoorn nog veel te doen met betrekking tot hetgeen vooral uit de gesprekken met de partijen uit het veld naar voren komt. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om onderwerpen als het voorkomen van schooluitval in het beroepsonderwijs, waar leerlingen onvoldoende toegerust de school verlaten. De verbetering van de aansluiting tussen het onderwijs, vrije tijdsvoorzieningen en de jeugdzorg (versterken van signaleringsnetwerken, zorgcoördinatie). En het feit dat er onvoldoende aanbod voor specifieke groepen of problematiek is, zoals de problematiek van de tienermoeders. Of om de noodzaak om

effectiever en beter samen te werken tussen partners op het gebied van onderwijs, jeugdzorg, arbeidsmarkt en vrije tijdsbesteding. Er verder voor zorgen dat Hoorn aantrekkelijk blijft voor jongeren, zodat men in Hoorn blijft wonen. Kortom er gaat veel goed, maar er is dus ook nog veel te doen op het gebied van jeugdbeleid.

3.2. Jeugd in Hoorn: de belangrijkste feiten op een rij

Het is van belang om een goed beeld te hebben van de actuele situatie van de Hoornse jeugd. Een belangrijke bron is de Hoornse jeugdmonitor die elke 2 jaar wordt gehouden. Deze monitor en het E-movo rapport van de GGD geven veel belangrijke informatie over de wijze waarop de jeugd van Hoorn kijkt naar zichzelf, elkaar en de stad. Daarnaast zijn er de rapportages zoals de leefbaarheidsmonitor en de rapporten Atlas voor gemeenten en 'Kinderen in tel' die tezamen een beeld geven van de situatie van de Hoornse jeugd in vergelijking met andere gemeenten. Tot slot zijn er nog de vele signalen die ons bereiken vanuit de dagelijkse praktijk: van scholen, welzijnsinstellingen, zorginstellingen enzovoort. In dit hoofdstuk zijn enkele kernegegevens opgenomen die onze keuzes en suggesties onderbouwen. Hoorn is een jonge stad met 68.636 inwoners. Hiervan behoort 31% tot de leeftijdscategorie 0-24 jaar, in totaal zijn dit op 1 januari 2008, 21.148 jongeren. Kersenboogerd is relatief de meest kinderrijke wijk van Hoorn. Deze wijk wordt op de voet gevolgd door de Grote Waal en Risdam Noord. Dit betekent dat de jeugd een belangrijke positie inneemt in onze stad.

Tabel 1. Jeugd naar leeftijdsgroepen per 1-1-2008

Leeftijdscategorie	Hoorn	
0-24	21.148	31 %
0-4	4.124	6%
5-14	8.720	13%
15-19	4.291	6%
20-24	4.013	6%

Van de jeugd van 0-24 jaar in Hoorn was op 1 januari 2007 21,7% % van niet-westerse allochtone afkomst.

In 2015 neemt het aantal inwoners van Hoorn toe van 68.636 naar 77.826. Het aandeel jeugd van 0-24 jaar op de totale bevolking in Hoorn zal dan licht toenemen van 21.148 in 2008 naar 23.790 in 2015. Deze stijging doet zich ook in Nederland als geheel voor.

Tabel 2. Prognose van het aantal jeugdigen (0-24 jr.) in Hoorn in 2015.

Leeftijdscategorie	Hoorn	
0-24	23.790	31 %
0-4	4.736	6%
5-9	4.720	6%
10-19	9.750	13%
20-24	4.584	6%

In tabel 3 staat een vergelijking weergegeven van de situatie in Hoorn ten opzichte van 50 andere gemeenten in Nederland. Het beeld dat daarbij ontstaat, is niet geheel eenduidig. Zo staat Hoorn wat betreft het aantal jongeren in de leeftijd 15-29 jaar op de 28ste plaats; er zijn 27 gemeenten met procentueel meer jongeren. Voor wat betreft het onveiligheidsgevoel zien we dat van die 50 gemeenten Rotterdam het slechtst scoort; de 37 ste positie van Hoorn is in dit licht relatief gunstig.

Tabel 3 Atlas voor gemeenten 2008: Hoorn in relatie tot 50 gemeenten
(1 = beste, 50 = minst goede score)

Jongeren 15-29 jaar 1. Groningen 15. <i>gemiddeld</i> 21 Alkmaar 28 Hoorn 38 Purmerend Amsterdam	Jeugdwerkloosheid 1. Haarlemmermeer 14. Hoorn 24. Purmerend 26. Alkmaar 35. <i>gemiddeld</i> 43. Amsterdam	Laagopgeleiden 1. Groningen 2. Amsterdam 14. Hoorn 21. <i>gemiddeld</i> 22. Purmerend 27. Alkmaar	Armoede 1. Haarlemmermeer 12. Purmerend 19. Alkmaar 24. Hoorn 37. <i>gemiddeld</i> 48. Amsterdam
Onveiligheidsgevoel 1. Hengelo 7. Purmerend 34. Alkmaar 35. <i>gemiddeld</i> 37. Hoorn 42. Amsterdam 50. Rotterdam	Woon aantrekkelijkheidsindex 1. Amsterdam 27. Purmerend 30. Alkmaar 38. Hoorn <i>geen gemiddelde</i>	Sociaal-economische index 1. Amstelveen 21. Amsterdam 24. Purmerend 26. Hoorn 27. Alkmaar <i>geen gemiddelde</i>	Huisartsbezoek 1. Delft 5. Amsterdam 17. Alkmaar 25. Hoorn 21. <i>gemiddeld</i> 40 Purmerend

Kwetsbare groepen

Wij willen extra aandacht geven aan de jeugd die zich in een kwetsbare positie bevindt. Algemene risico-indicatoren zijn aanwijzingen voor de risicograad van jongeren gebaseerd op statistische informatie. Het gaat om de cijfers van de leerlinggewichten, gegevens over niet-westerse allochtone jeugd, jeugdwerkloosheid en jeugdcriminaliteit. Maar ook zaken als de gezondheidstoestand en het aantal meldingen van kindermishandeling zijn indicatoren voor kwetsbaarheid.

Als we kijken naar het basisonderwijs dan zien we dat 45% van de leerlingen een leerlinggewicht heeft.

brinnr	naam basisschool	totaal			gewichten	
		leerlingen	onderbouw	bovenbouw	Absoluut	%
16HV	OBS Jules Verne	177	75	102	127,7	72%
16KL	De Zonnewijzer	261	120	141	21,5	8%
24PC	Dynamis	448	261	187	8,8	2%

07UX	Mariaschool	434	236	198	12,45	3%
06OM	De Wingerd	358	186	172	3,95	1%
16WW	De Dobbelsteen	110	51	59	29,35	27%
16YA	Het Ooievaarsnest	297	145	152	11,8	4%
16ZH	De Wereldwijzer	135	74	61	57,9	43%
16ZY						
00	Montessorischool Kb	108	59	49	25,05	23%
16ZY	Montessorischool Gr					
01	(16FG)	254	143	111	26,05	10%
23PY	De Klipper	675	367	308	72,55	11%
	RK Bernard van					
09AC	Bockxmeer	209	115	94	27,95	13%
09XE	De Pontonnier	152	71	81	1,05	1%
11EL	De Duiventil	281	131	150	33,9	12%
10NX	De Hoeksteen	217	107	110	4,95	2%
08KV	Ichthus	256	118	138	37,05	14%
07BH	RK St. Jozefschool	225	107	118	4,4	2%
11DE	Het Kompas	306	144	162	13,15	4%
11PS	De Rank	289	153	136	25,4	9%
06HI	Spectrum	520	287	233	20,3	4%
06QZ	Parcival	209	103	106	6,15	3%
	Tandem locatie De					
15VF	Flierefluiter	141	80	61	6,5	5%
16YT	De Bussel	207	96	111	14,95	7%
16GN	De Windvaan	376	184	192	84,3	22%

(teldatum 1-10-2007)

Op een totaal aantal leerplichtigen in Hoorn van 10.455 (schooljaar 2006/2007) zijn ca. 614 leerlingen in behandeling bij de afdeling leerplicht. Het gaat daarbij om uiteenlopende zaken, variërend van (luxe) verzuim tot multiproblematiek. In tabel 6 wordt de aard van de problematiek van de behandelde leerplichtdossiers weergegeven.

Tabel 5: Aantal dossiers leerplichtzaken in de afgelopen schooljaren

Schooljaar	Aantal dossiers
2003-2004	402
2004-2005	487
2005-2006	541
2006-2007	614

Tabel 6: Aantal adviezen en bemiddelingen in het schooljaar 2006-2007 naar de aard van de problematiek

Problematiek	Aantal
Bemiddeling (tussen leerling/ouders en school of tussen school en hulpverlening, etc)	133
Zorg over de schoolloopbaan	234

Schorsing of verwijdering	63
Totaal	430

Bij alle in behandeling genomen zorgdossiers heeft ongeveer 84% betrekking op autochtone leerlingen en 16% op allochtone leerlingen. Het percentage voortijdige schoolverlaters in Hoorn (5,6%) is hoger dan het landelijke gemiddelde (4,2%). In totaal zijn bij het RMC 414 jongeren (regioniveau) over het schooljaar 2006/2007 geregistreerd.

Veiligheid

Jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit en vandalisme komt ook voor in Hoorn. Uit de rapportages van de politie en afdeling Wijkzaken uit 2008 komt naar voren dat er in Hoorn sprake is van ongeveer 15 overlastgevendende groepen, 4 criminele groepen en 20 hinderlijke groepen. Vooral vandalisme (bijvoorbeeld het vernielen van de bushokjes) is een probleem.

Alcoholproblematiek

De jeugd in West-Friesland drinkt te veel, te vaak en al op zeer jonge leeftijd. Het percentage zware alcoholgebruikers onder jongeren van 12-16 jaar is voor West-Friesland 42,9%. Voor Hoorn is dit 40,8%. Hiermee behoren de West-Friese jongeren tot de zwaarste drinkers van Europa. (Bron I.A.S. UK)

In tabel 7 is een vergelijking met andere gemeenten te zien: aan de hand van twaalf indicatoren is een rangorde van de 443 Nederlandse gemeenten gemaakt. Hoorn scoort gemiddeld laag, maar beter dan Alkmaar en Den Helder.

Tabel 7 Databoek 2007, Kinderen in tel, landelijke scores in 2008 onderwerp

	Hoorn	Alkmaar	Den Helder	Medemblik	Purmerend
<i>Kindersterfte</i>	8.2	13.28	0.0	19.83	36.55
<i>Zuigelingensterfte</i>	1.27	2.72	8.91	0.0	2.47
<i>Jeugdcriminaliteit</i>	4.09	3.23	4.65	2.64	3.69
<i>Jeugdwerkloosheid</i>	2.88	2.73	4.79	1.87	2.64
<i>Kinderen in tehuizen</i>	1.16	0,89	1.73	1.00	0.94
<i>Kinderen in achterstandswijken</i>	6.45	18.79	16.86	000	8.70
<i>Kinderen in uitkeringsgezinnen</i>	5.9	7.34	9.49	1.25	5.47
<i>Kindermishandeling</i>	0.98	1.24	1.38	0.58	0.14
<i>Kinderen met onderwijsachterstand</i>	20.57	21.00	29,81	13.18	21.18
<i>Schoolverzuim</i>	1.13	1.96	1.51	0.90	1.41
<i>Openbare speelruimte</i>	80	54	34	64	53
<i>Tienermoeders</i>	0.977	0.743	1.274	0.747	0.597
Rangorde-positie binnen 443 gemeenten (1 = minst goed)	83	75	23	266	142

Toelichting indicatoren:

Kindersterfte: aantal sterfgevallen per 100.000 1-14 jarigen

Zuigelingensterfte: promillage zuigelingensterfte 0-1 jarigen

Jeugdcriminaliteit: percentage 12-21 jarigen in aanraking met justitie

Jeugdwerkloosheid: percentage werkzoekende 16-24 jarigen

Kinderen in tehuizen: percentage 0-17 jarigen, dat in instituten woont

Kinderen in achterstandswijken: percentage 0-17 jarigen, dat in achterstandswijken woont

Kinderen in uitkeringsgezinnen: percentage 0-17 jarigen, dat in een uitkeringsgezin leeft

Kindermishandeling: percentage meldingen van mishandelde kinderen 0-19 jaar

Kinderen met onderwijsachterstand: Percentage kinderen 4-12 jr met achterstandsscore

Schoolverzuim: Percentage scholieren dat relatief verzuimt (4-17 jr)

Openbare speelruimte: Aantal kinderen 0-17 jr per hectare speelruimte

Tienermoeders: Percentage tienermoeders 15-19 jr

3.3. Uitkomsten jeugdmonitor

Op basis van de resultaten van de jeugdmonitor en de jongerenenquête E-Movo is op vijf ontwikkelingsvoorwaarden (zoals gehanteerd door het programmaministerie Jeugd en Gezin) een beeld gegeven van de Hoornse jeugd. Het is nadrukkelijk geen uitputtend overzicht, maar een opsomming van de meest in het oog springende gegevens.

1. Gezond opgroeien

- Jeugd in Hoorn heeft relatief vaak een chronische aandoening, 24% t.o.v. 21% in overig West Friesland.
- Hoornse jeugdigen van 8-12 jaar hebben vaker emotionele problemen, 12% t.o.v. de overige jeugdigen uit W-Fr. (9%).
- 65% van de Hoornse jeugd is lid van een sportvereniging, voor overig West Friesland is 72% lid.
- In Hoorn vindt 13% van de ouders een leeftijd jonger dan 16 jaar een geschikte leeftijd om alcohol te drinken.
- 52% van de ouders in Hoorn heeft vragen of zorgen m.b.t. opvoeding: 14% van de Hoornse ouders heeft behoefte aan opvoedingsondersteuning.
- In de Hoornse wijken Grote Waal en Centrum wordt door relatief de meeste jongeren gerookt.
- Een ruime meerderheid van de jongeren in Hoorn geeft aan zich te identificeren met een 'doorsnee' leefstijl.

2. Veilig opgroeien

- Van de zes wijken in Hoorn beoordelen jongeren in de wijk Zwaag/Blokker hun eigen leven het meest positief.
- In de wijk Zwaag/Blokker is het alcoholgebruik onder jongeren het grootst.
- Van de zes Hoornse wijken is het drugsgebruik onder jongeren het grootst in Risdam Noord.
- Van de zes wijken kent de Grote Waal het grootste aandeel jongeren dat ooit betrapt of opgepakt is door de politie.
- In de Hoornse wijk Kersenboogerd geven relatief de meeste jongeren aan zich overdag en 's avonds onveilig te voelen.

- Ruim een kwart van de Hoornse jongeren heeft geldschulden. Dit is meer dan gemiddeld in West-Friesland. Van de Hoornse wijken kent de Grote Waal relatief de meeste jongeren met een schuld.
- De meest belangrijke taak van de gemeente inzake jeugdbeleid is volgende de grootste groep jongeren ' zorgdragen voor veiligheid in de buurt'.
- De meeste jongeren in de leeftijd 10-15 jaar hebben nog nooit te maken gehad met het AMW, BJZ of de Brijderstichting. Bekendheid met en gebruik van deze instellingen zijn laag onder deze jongeren. Oudere jongeren (16-23 jaar) zijn vaker bekend met de genoemde voorzieningen dan de jongeren van 10-15 jaar.

3. Steentje bijdrage aan de maatschappij

- Bij 16% van de jongeren is er thuis of in de directe omgeving iemand die ernstig chronisch ziek is, verslaafd of gehandicapt. De meeste van deze jongeren zijn zelf ook betrokken bij het helpen van dit familielid.
- De jongeren die zoals hierboven genoemd meehelpen, doen dat dagelijks tot tenminste eens per week. Bij een grens van eens per week, behoort iets minder dan 10% van de jongeren tot mantelzorger.

4. Talenten ontwikkelen

- In Hoorn maakt 24% van de jeugdigen minimaal 1 keer per week gebruik van formele kinderopvang. Jeugdigen uit Hoorn worden minder vaak opgevangen door grootouders (29%) dan in de rest van West-Friesland (33%).
- Jeugdigen uit Hoorn hebben minder vaak twee keer of meer sport op school dan jeugdigen uit de overige gemeenten.
- Jongeren in Hoorn besteden hun vrije tijd in toenemende mate aan sport.
- Sportvoorzieningen kennen een grote bekendheid onder de 10- 15 jarigen. Bijna alle Hoornse jongeren zijn bekend met zwembaden en sporthallen.
- 90% van de Hoornse jeugd vindt dat er in de gemeente te weinig uitgaansmogelijkheden zijn. Met name een bioscoop, cafe en discotheek voor de jongere jongeren en sport- en speelmogelijkheden (voetbalveldje, basketbalmogelijkheden, skatebaan, American Football club) wordt gemist.
- Als politiek inspraakmiddel voor jongeren wordt het internet het meest geschikt bevonden door jongeren in Hoorn.
- Cultuurvoorzieningen, met uitzondering van het wijkcentrum, zijn vooral bekend bij de oudere jongeren (16-23 jaar).
- De wijkcentra scoren gemiddeld het minst goed bij de jongeren, zowel qua bekendheid als qua toegankelijkheid en waardering.

5. Goed voorbereid zijn op de toekomst

- Van de uitwonende jongeren in Hoorn woont bijna de helft samen met een partner, zonder kinderen.
- Hoornse jongeren zoeken meer dan gemiddeld in West-Friesland naar woonruimte binnen de eigen gemeente.
- Wat opvalt bij de resultaten op het gebied van sport, spel en cultuur is de sterke samenhang tussen bekendheid, bezoek en beoordeelde toegankelijkheid. Het begint allemaal met de bekendheid van de voorziening: hoe bekender de voorziening, des te meer jongeren er naar toe gaan en des te positiever wordt geoordeeld over de toegankelijkheid.

3.4. Uitkomsten gesprekken met het veld

De gesprekken in de voorbereidende fase leveren het volgende beeld op:

- In Hoorn worden veel activiteiten aangeboden. Het aanbod is nog niet evenwichtig verdeeld over de vijf gemeentelijke functies van het preventief jeugdbeleid in het kader van de WMO.
- Ook de toegankelijkheid van het aanbod kan volgens de instellingen beter. Men vindt dat de vraagsturing/vraaggerichtwerken op dit moment nog onvoldoende is ontwikkeld.
- De routes tussen het preventief en specialistisch aanbod zijn onoverzichtelijk. Ook de aansluiting binnen en tussen de jeugd(hulpverlenings)ketens is gebrekkig
- De instellingen beschikken over veel informatie en deskundigheid op gebied van jeugdproblematiek. Daarnaast geven de instellingen aan dat ze op het gebied van jeugdbeleid graag met anderen willen samenwerken. Zij vinden wel dat de samenwerking tussen instellingen op dit moment nog niet vanzelfsprekend is.
- De financiering van het aanbod is vaak met tijdelijk geld geregeld. Dit veroorzaakt veel onrust bij de uitvoerders en brengt de kwaliteit en continuïteit van de activiteiten op lange termijn in gevaar.

Volgens de instellingen die gehoord zijn kunnen dan ook de volgende speerpunten voor de komende jaren geformuleerd worden:

- **Een sluitend zorgsysteem:** De aansluiting tussen de verschillende ketens (onderwijs, jeugdzorg, etc;) en binnen de afzonderlijke ketens. Hierin dienen de signaleringsnetwerken rondom de vindplaatsen versterkt te worden en indien nodig uitbreiden. Tevens dient **de coördinatie van zorg** op basis van het uitgangspunt één gezin één plan vorm te krijgen.
- **Differentiëren van het aanbod:** het licht pedagogische (hulpverlenings)aanbod dient gedifferentieerd te worden naar de doelgroepen en de zwaarte van de problematiek
- **Voorkomen van (vroegtijdige) schooluitval** (verzuimregistratie, ouderbetrokkenheid, leerplicht, RMC, trajectbegeleiding, aansluiting op de arbeidsmarkt, etc)
- **Een succesvolle schoolloopbaan voor iedereen:** doorlopende leerlijn (VVE, schakelen, aansluiting tussen onderwijssoorten PO-VO(VMBO)-MBO, etc) zijn daarbij een uitgangspunt.
- **Aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt:** De (dreigende) schoolverlaters vragen om maatwerk. Om jongeren verder te helpen is een persoonlijke benadering en een gevarieerd pakket aan mogelijkheden nodig. Om dit maatwerk mogelijk te maken is de samenwerking tussen scholen, zorginstellingen, CWI, sociale dienst, justitie en werkgevers een vereiste.
- **School als een centrum voor ontmoeting en brede ontwikkeling.**
- **Samenwerkingsstructuur** (lokaal versus regionaal) dient aandacht te krijgen. Ook de samenwerking tussen voorzieningen dient door de gemeente gestimuleerd/afgedwongen te worden

3.5. Landelijke, provinciale en lokale ontwikkelingen

Sinds enkele jaren doen er zich landelijk, provinciaal en lokaal diverse ontwikkelingen voor die de aandacht op jeugd en gezin hebben versterkt.

Landelijk: wetgeving WCPV en de WMO (prestatieveld Jeugd) en beleid (operatie JONG), maar ook het beleid van het Programmaministerie Jeugd en Gezin. Zo heeft de ministerie extra geld uitgetrokken voor de realisatie van de Centra jeugd en gezin, Elektronische Kinddossier, de verwijsindex en het versterken van signalering en zorgcoördinatie).

Provinciaal: beleid om de aansluiting en afstemming tussen preventief jeugdbeleid en curatieve jeugdzorg te verbeteren. De provincie heeft in 2007 de opdracht gegeven aan het Bureau Jeugdzorg om intern een kerntakendiscussie te voeren. Op basis van de resultaten van deze discussie wil de provincie haar rol in de aansluiting tussen de jeugdzorg en het lokale jeugdbeleid herdefiniëren.

Lokaal: de bestuurlijke en politieke aandacht voor jeugd en gezin is de afgelopen jaren alsmat versterkt. Dit geldt ook voor de maatschappelijke partners. Dit heeft geresulteerd in twee belangrijke ontwikkelingen. Namelijk het versterken van de zorgnetwerken rondom het onderwijs en het uitwerken van het concept Centrum jeugd en gezin en herpositionering van een aantal taken op het gebied van opvoeden en opgroeien.

Deel 2. Kadernota Hoornse jeugdbeleid

4. Beleidskaders

4.1 Vertrekpunt

Kinderen moeten gezond en veilig kunnen opgroeien: thuis, in de buurt, op school en in hun vrije tijd. Verder moeten kinderen en jongeren goed onderwijs krijgen. Ook een zinvolle vrijetijdsbesteding is van belang: in de vorm van sport, cultuur of op andere manieren mee kunnen doen in de samenleving.

Het is een gemeenschappelijke zorg van de betrokkenen om de ontwikkeling “zorgeloos” te laten verlopen. Het merendeel van de jeugd ontwikkelt zich nog probleemloos, maar in sommige situaties is er extra ondersteuning nodig voor de jeugdige en zijn of haar ouders. In deze gevallen is de overheid ervoor verantwoordelijk dat kinderen en ouders goede zorg ontvangen en niet tussen wal en schip vallen.

Belangrijke vertrekpunten voor het Hoornse jeugdbeleid zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen bij de jeugd:

- **De ouders** zijn als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De meeste ouders nemen die verantwoordelijkheid heel serieus. Overheid en instellingen bieden steun waar nodig. Komen ouders er zelf niet uit, dan neemt de overheid haar verantwoordelijkheid door zelf op te treden;
- **De jeugd** neemt, naarmate zij ouder wordt, steeds meer verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling. De oudere jeugd kan hierop ook worden aangesproken;
- **De overheid** is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het aanbod voor de jeugd. Zij werkt hierbij vraaggericht en sluit aan bij de behoefte van de jeugd en hun ouders. Naast de basisvoorzieningen is er specifiek aanbod in de wijk/stad. De gemeentelijke overheid voert de regie om instellingen meer in samenhang te laten werken;
- **De instellingen** geven concreet invulling aan het aanbod en staan in direct contact met de jeugd. Zij geven al dan niet uitvoering aan publieke taken en afspraken die de overheid met ze maakt. Het kan ook zijn dat zij private doelen hebben.

4.2. De visie op jeugdbeleid

De gemeente Hoorn heeft in haar stadsvisie voor de periode 2005-2025 geformuleerd dat zij een krachtige en vitale stad wil blijven en zal daarom investeren in de jeugd. Hoorn wil een stad zijn voor alle leeftijdsgroepen en voor alle rassen en standen. Kortom: een stad voor iedereen. Dat betekent dat er voor alle bevolkingsgroepen voorzieningen moeten zijn om Hoorn als woonplaats (en vestigingsplaats voor bedrijven) voldoende aantrekkelijk te maken: een levendige stad met voor elk wat wils. Hoorn moet meer ‘bruisen’. Speciale aandacht is nodig voor het vraagstuk van de integratie en voor de positie van het kind (als exponent van de toekomst van Hoorn). Naast alle activiteiten voor jongeren én ouderen, wordt echter ook het verleden gekoesterd: het historisch karakter van de binnenstad en het VOC-verleden. De gemeente ziet de jeugd in haar visie als een belangrijk onderdeel van de brug naar de toekomst. De kinderen van nu zijn de volwassenen van morgen. Hoorn richt zich daarom op de toekomst, met het kind als uitgangspunt. Kinderen verdienen speciale aandacht, of het nu om speelplekken gaat, om sportvoorzieningen, om onderwijs of om een

veilige inrichting van de openbare ruimte. Als deze insteek niet wordt gekozen, is de kans groot dat de stad in de toekomst grote groepen probleemjongeren kent. Wij vinden dan ook dat de Hoornse jeugd in veiligheid zowel in sociaal opzicht als in fysieke zin kunnen opgroeien en een positieve ontwikkeling kunnen doormaken op weg naar hun volwassenheid.

Het stimuleren van ieders talent, het wegwerken van achterstanden en het bevorderen van maatschappelijke participatie, sociale binding, zelfstandigheid en zelfredzaamheid zijn in deze visie heel belangrijk. Kinderen en jongeren moeten de kans krijgen zich naar beste vermogen te ontwikkelen tot actieve deelnemers aan onze (lokale) samenleving. In dit kader heeft de jeugd recht op bescherming tegen geweld. Mishandelde kinderen hebben veiligheid nodig en de gezinnen hulp. Tevens willen wij jongeren stimuleren om een positieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de stad Hoorn. Daarbij geldt dat voorkomen beter is dan genezen, we leggen nadrukkelijk het accent op een preventieve aanpak. Wij willen ook de samenwerking tussen de instellingen en jeugdvoorzieningen verbeteren om de samenhang in het aanbod te bewerkstelligen.

In deze visie is het opvoeden van kinderen in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers. De overheid heeft de taak om voorwaarden te scheppen om ouders/verzorgers in staat te stellen hun taak als primaire opvoeder zo goed mogelijk te vervullen. De overheid moet zorgdragen voor de basisvoorzieningen, zoals onderwijs, welzijn- en sportvoorzieningen, gezondheidszorg en een veilige leefomgeving. Om dit te bewerkstelligen wil de gemeente de samenhang in de beleidmaatregelen en samenwerking tussen de instellingen en jeugdvoorzieningen verbeteren. Vooral in situaties waarin het mis gaat of dreigt mis te gaan in de (talent)ontwikkeling van kinderen en jongeren zijn – in een zo vroeg mogelijk stadium – de samenhang en de samenwerking tussen betrokkenen belangrijk voor signaleren, ondersteunen en zo nodig ingrijpen. In deze situaties komt het aan op een sluitende keten van jeugdvoorzieningen en individueel maatwerk. Hierbij moeten de verantwoordelijkheden van betrokkenen bij de opvoeding en ontwikkeling van kind tot jong volwassene volstrekt duidelijk zijn.

Samengevat valt deze visie in onze ogen uiteen in:

1. Algemeen (voorwaardenscheppend) jeugdbeleid gericht op alle jeugdigen en/of ouders/opvoeders.
2. Preventief beleid, gericht op het voorkomen van achterstanden of problemen.
3. Specifiek of curatief beleid gericht op jeugdigen die een beperking hebben of
4. Specifiek of curatief beleid gericht op jeugdigen die problemen hebben of veroorzaken.

Van uit de voornoemde visie luidt de Hoornse missie op het gebied van jeugdbeleid dan ook als volgt:

Ieder Hoorns kind ontwikkelt zich tot een gezonde, zelfstandige en betrokken burger. Hij of zij kan in de toekomst "meedoen" aan de samenleving en voelt zich betrokken bij anderen en de stad Hoorn (erbij horen).

4.3 Doelstellingen van het Hoornse jeugdbeleid

Met het jeugdbeleid willen we bereiken dat Hoornse jongeren opgroeien tot zelfstandige burgers die, passend bij hun capaciteiten en mogelijkheden, hun eigen verantwoordelijkheden kennen en die positief meedoen aan het maatschappelijke leven. Dit wil zeggen dat wij de prioriteit willen geven aan:

- een leefklimaat te ontwikkelen waarin de jeugd zich thuis voelt en waarin mogelijkheden aanwezig zijn voor optimale ontplooiing;
- achterstanden voor jeugdigen op de terreinen, wonen, werken, weten en welzijn waar mogelijk proberen te voorkomen;
- de mogelijkheden te bieden om gezond en veilig op te groeien waarbij instrumenten worden meegegeven om talenten te ontplooien en kansen te benutten.

Het jeugdbeleid is gericht op de Hoornse jeugdigen van 0 tot 23 jaar en op een paar terreinen tot 27 jaar. In deel drie worden per beleidsdomein de doelstellingen en ambities en acties vertaald.

4.4. Uitgangspunten en kenmerken van de Hoornse aanpak

Op basis van de uitgangspositie, visie, rolverdelingen tussen de betrokken partijen en doelstellingen kunnen de volgende algemene uitgangspunten voor het beleid van de gemeente Hoorn worden geformuleerd:

- Het kind staat centraal. Wij benaderen het probleem vanuit het perspectief van de kinderen om wie het gaat, ouders en professionals die het echt kunnen oplossen. Wij streven naar het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingslijn voor kinderen/jongeren. Het kind staat daarbij centraal maar bij de aanpak van problemen moet altijd ook gekeken worden naar het gezin/de omgeving van het kind/jongere. Hierin zetten we in op meer samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen. Veelal blijkt dat wanneer kinderen/jongeren problemen hebben, er binnen het gezin meer problemen zijn. Gedragsproblemen van kinderen/jongeren komen bijvoorbeeld samen voor met opvoedingsproblemen, het niet hebben van een zinvolle dagbesteding, relatieproblemen tussen ouders, schulden, slechte huisvesting enzovoort. Bij het signaleren van problemen moet meer aandacht komen voor het op elkaar ingrijpen van verschillende probleemgebieden op de ontwikkeling van het kind/jongeren.
- Ouders eerstverantwoordelijk voor hun kinderen: Ouders zijn de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen. Voor de meeste ouders is het normaal dat zij betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kinderen. Zij hebben dan ook regelmatig contact met de school. Deze vanzelfsprekendheid geldt helaas niet voor alle ouders. Vooral ouders van kwetsbare groepen hebben moeite om contacten te onderhouden met de jeugdvoorzieningen zoals de school en hun kinderen te stimuleren en te helpen bij hun talentontwikkeling. Sommige scholen hebben goede ervaringen opgedaan met het thuis bezoeken van deze ouders. Door hen op die manier aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en op een positieve manier te betrekken bij wat er gebeurt op school, neemt de betrokkenheid van ouders toe. Wanneer er problemen zijn met het kind moet het kind weliswaar centraal staan maar moeten ook ouders / omgeving van het kind betrokken worden bij de aanpak. Indien het nodig of noodzakelijk is willen we ouders ondersteunen bij hun opvoedingstaak.

- Sluitende ketenaanpak. In de ontwikkeling van jeugdigen hebben de opvoeders de meest essentiële rol, op de voet gevolgd door de scholen plus voor- en voorschoolse voorzieningen en de algemene basisvoorzieningen (opvoedingsmilieus: gezin, school en buurt/vrije tijd). Het bevorderen van samenwerking en afstemming tussen voorzieningen is daarbij van essentieel belang. Er dient een aanbod te zijn dat aansluit bij de vraag van de jeugdigen en hun verzorgers. Dat geldt zowel in de voorschoolse (in de relatie peuterspeelzaal - kinderopvang - basisschool) als in de schoolse periode, in de afstemming tussen lokale voorzieningen en de jeugdzorg. De gemeente, de schoolbesturen en andere jeugdvoorzieningen dragen er toe bij dat belemmeringen in een sluitende aanpak (belangentegenstellingen) worden weggenomen. Om ervoor te zorgen dat de middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet is van belang dat overlap in aanbod gereduceerd wordt. Opdracht voor de gemeente is het bevorderen van afstemming en samenwerking tussen instellingen om te komen tot een samenhangende aanpak. De regierol van de gemeente wordt in de volgende paragraaf beschreven.
- Een sterke regierol van de gemeente. Onze kracht als gemeente zit er in dat wij als gemeente faciliteren en regie voeren op de uitvoering van beleid door heldere opdrachten te geven en afspraken te maken met instellingen wanneer we subsidie verstrekken én door het bevorderen van afstemming en samenwerking tussen voorzieningen. We kiezen nadrukkelijk voor een preventieve aanpak: onze inzet is erop gericht problemen te voorkomen maar waar ze toch ontstaan zo tijdig mogelijk te (laten) interveniëren.
- Nadruk op preventie en samenhang. De problemen van de jeugdigen zijn niet altijd onmiddellijk merkbaar voor de samenleving. Begeleid je de kinderen echter niet, dan kunnen kleine problemen op die leeftijd een voorbode zijn voor gedragsproblemen op iets oudere leeftijd. Opvoedingsstijlen, gezinsomstandigheden en psychische/ fysieke gesteldheid bij het kind bepalen in hoge mate de kans op maatschappelijk succes later. Voorzieningen dienen (in staat te zijn) vroegtijdig risico's en problemen te signaleren (vroegsignalering), zodat ze snel en adequaat en bij voorkeur binnen de eigen omgeving aangepakt kunnen worden. We gaan ons meer richten op preventie en samenhang tussen activiteiten en borging van die activiteiten die aantoonbare meerwaarde hebben. Ouders waar nodig ondersteunen bij de opvoeding, probleemsignalen snel oppakken, aantrekkelijke (vrijtijds)activiteiten voor kinderen bieden en bereikbaar maken, kunnen hierbij helpen. Dat vraagt aandacht voor de samenwerking tussen de betrokken instellingen, het informele netwerk rond de jongere en de culturen van verschillende doelgroepen.
- Samen met de jongeren: We zijn er op gericht een interactief en vraaggestuurd jeugdbeleid tot stand te brengen. Jongeren worden actief betrokken bij de uitvoering van het beleid. Ze hebben een stevige inbreng in de keuze en bij de uitvoering van de verschillende activiteiten die voor hen georganiseerd worden (bijvoorbeeld in de wijkcentra en het jongerencentrum). Voor de ontwikkeling van het beleid zijn de resultaten van de jeugdmonitor een bron van informatie. Daarnaast leveren de overleggen van de wethouder met jongeren veel informatie op. Dit jaar wordt gezocht naar een andere alternatieve vorm via jongerenparticipatie als vervanging van de huidige vorm (de jongerenraad).

- Specifiek beleid waar nodig: Waar dat nodig is zorgen we op de verschillende terreinen voor speciale aandacht voor specifieke doelgroepen. In het kader van wijkgericht werken beoordelen we bij de voorzieningen ook of zij stedelijk of wijkgericht opgezet moeten worden. Tussen de verschillende wijken zullen ook nog accentverschillen zijn.
- Pro-actief: Een pro-actieve houding van de gemeente en instellingen (outreaching, vindplaatsgericht) is nodig voor die groep die niet makkelijk de weg naar gemeente of ondersteuning/hulpverlening vindt. Dit past overigens ook bij het thema wat breder op beleidsterreinen speelt: *minder institutionaliseren, meer organiseren*.
- Resultaatgericht. De gepleegde interventies moeten leiden tot merkbare resultaten in de praktijk. We willen de beperkt beschikbare middelen zoveel mogelijk inzetten op interventies die bewezen effectief zijn. De evaluatie die door de Iventgroep in het kader van de Operatie Jong is uitgevoerd, geeft daaraan richting. We willen dit blijven volgen en daarover rapporteren.

Samenvattend: de Hoornse aanpak is gericht op:

- Verankering samenhang in het aanbod van beleidsmaatregelen/activiteiten en samenwerking tussen betrokken partijen in het jeugdbeleid.
- Preventie: problemen eerder signaleren en aanpakken
- Resultaatgericht werken: doorpakken de ongewenste situaties mogen niet voortduren

4.5. Regievoering op het jeugdbeleid

Het rijk, provincies en gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een samenhangend jeugdbeleid. De rijks- en de provinciale overheid creëren de noodzakelijke voorwaarden en de daadwerkelijke regie ten aanzien van het jeugdbeleid ligt bij de gemeente:

Het **Rijk** stelt algemene kaders vast, moet sturen op resultaten, ruimte bieden voor meedoen en verantwoording af te leggen. Ook biedt het Rijk een bestuurlijke en eventueel wettelijke basis voor verschillende voorzieningen en zet het extra middelen in (bijvoorbeeld middelen om onderwijsachterstanden te bestrijden).

De **provincie** is verantwoordelijk voor de voorzieningen op het terrein van de jeugdzorg. De provincie heeft geen actieve rol in het algemeen en preventief jeugdbeleid (maar kunnen dat wel middels subsidiemogelijkheden ondersteunen). De provincie moet er samen met de gemeente op letten dat het lokaal/preventieve en het hulp/curatieve aanbod goed op elkaar afgestemd zijn. Over deze aansluiting maken gemeenten en provincie afspraken die ze vastleggen in een convenant.

De **gemeente** is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het preventieve algemene jeugdbeleid en de aansluiting met het curatieve jeugdbeleid. Dit omvat jeugdparticipatie, de samenhang tussen jeugd- en onderwijsbeleid, jeugd en veiligheid en opvoedingsondersteuning. De gemeente zorgt voor de samenhang en op elkaar afgestemd zijn van de basisvoorzieningen in opvang, onderwijs en vrije tijd.

4.5.1. Kerntaken en de regierol van de gemeente

Vanuit deze verantwoordelijkheidsverdeling heeft de gemeente op het gebied van het jeugdbeleid twee kerntaken:

1. het uitvoeren van de wettelijke taken
2. en het voeren van regie: bewaken en versterken van de samenhang en de samenwerking binnen de jeugdketen.

A. Wettelijke taken

Voor een groot deel zijn de taken van de gemeente vastgelegd in wet - en regelgeving.

De *Leerplichtwet* verplicht de gemeente er op toe te zien dat iedere leerplichtige jongere in de gemeente bij een onderwijsinstelling staat ingeschreven en deze daadwerkelijk bezoekt. Zicht op de leerplichtigen en hun schoolloopbaan en verzuim helpt voortijdig uitval te voorkomen. De wettelijke taak een *RMC* (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie) in te richten voor leerlingen die niet meer leerplichtig zijn en die zonder startkwalificatie een school verlaten ligt in het verlengde hiervan.

Daarnaast is de gemeente wettelijk verantwoordelijk voor de *onderwijshuisvesting* voor scholen in het primair en het voortgezet onderwijs. De wettelijke taak van het *leerlingenvervoer* is vastgelegd in de gemeentelijke verordening leerlingenvervoer.

Daarnaast heeft de gemeente wettelijke taken op het terrein van:

- Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid: voor- en vroegschoolse educatie (VVE), schakelfunctie en beperking van segregatie;
- Voortijdig Schoolverlaten (VSV);
- Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB);
- Wet op de Inburgering (WI);
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO): peuterspeelzaalwerk en welzijnswerk t.b.v. brede scholen en activiteiten voor volwassenen, het lokaal jeugdbeleid;
- Wet op de Jeugdzorg;
- Actieplan cultuurbereik, inclusief Regeling Versterking Cultuureducatie in het primair onderwijs;
- Wet Werk en Bijstand (WWB);
- Wet Kinderopvang (WKO).

B. Regievoering: faciliteren en bewaken samenhang en samenwerking

Naast het uitvoeren van de wettelijke taken, heeft de gemeente de taak om de samenhang te bewaken - en waar nodig te versterken - tussen de voorzieningen die samen met het jeugdvoorzieningen er toe bijdragen, dat Hoornse jongeren voldoende kennis en vaardigheden hebben om zelfstandig in de samenleving te kunnen functioneren. Deze kerntaak vloeit voort uit de zorgplicht die de gemeente heeft voor haar inwoners. Zo heeft de gemeente een eigen verantwoordelijkheid bij de bevordering van de maatschappelijke participatie en betrokkenheid (integratie), de veiligheid, het welzijn en het welbevinden van haar inwoners. Wat betreft de jonge burgers, de jeugd, heeft de gemeente de zorg voor de optimale ontwikkeling binnen de lokale samenleving. Deze kan worden bevorderd door voorzieningen voor het jonge kind, de toegankelijkheid en beschikbaarheid van onderwijsvoorzieningen en aanvullende voorzieningen op het vlak van zorg en welzijn, sport en recreatie. De gemeente heeft daarom een groot belang bij een adequate, goed toegankelijke, sluitende pedagogische infrastructuur die is afgestemd op behoeften van kinderen/ en ouders. De gemeente heeft de opdracht deze zorg en verantwoordelijkheid voor

jeugd te delen met maatschappelijke partners. Deze partners kunnen zowel schoolbesturen als welzijnsinstellingen, club- en buurthuiswerk, jeugdhulpverlening, politie en andere instanties zijn. Al deze organisaties hebben hun eigen verantwoordelijkheid. Regie van de gemeente moet dus zorgen voor *verbinding* tussen alle fragmenten die nodig zijn om de juiste specialismen voor begeleiding, signalering, beoordeling, interventie en nazorg op de goede plek te krijgen en er voor te zorgen dat ze goed verbonden zijn. Succesvolle regie is vooral mensenwerk. Wij dragen zorg voor een zodanige communicatie met partners in het veld dat iedere partij de eigen rol kan vervullen, zonder de verantwoordelijkheid van de partners (om in eigen kring optimaal te functioneren) over te nemen. Wij staan voor een nauwe samenwerking met de partners in het veld op basis van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij het verkeer met partners in rechtstreekse, zakelijke resultaatafspraken met een heldere vorm van rekenschap geregeld is. Dat betekent dat zij o.a.:

- partijen bij elkaar brengt
- partijen aanspreekt op verantwoordelijkheid
- partijen faciliteert in het waarmaken van de eigen verantwoordelijkheid
- zich zelf laat aanspreken op haar eigen taken
- en dat alles doet vanuit de gedachte van gelijkwaardig partnerschap op lokaal niveau

Op basis van de hiervoor beschreven visie, doelstellingen en uitgangspunten worden in het deel 4 van deze nota een aantal speerpunten uitgewerkt.

Deel 3. Uitvoeringsprogramma: Speerpunten van beleid

5. Beleidsdomeinen en speerpunten van Beleid

Bij het beschrijven van de onderstaande speerpunten maken wij onderscheid in een aantal domeinen, namelijk:

- Gezond en veilig opgroeien
- Onderwijs en opvang
- Vrije tijd en leefomgeving
- Veiligheid
- Werk en inkomen
- Wonen
- Integratie: aandacht voor specifieke groepen
- Jongerenparticipatie

Per domein wordt begonnen met een toelichting op de vraagstukken die er spelen. Vervolgens worden de ambities en extra acties beschreven die vanuit deze kadernota worden opgepakt. De kracht van deze kadernota is daarbij een gerichte inzet op een beperkt aantal thema's. Het jeugdbeleid is een zeer breed terrein en veel van de maatschappelijke vraagstukken worden binnen bestaand beleid voldoende opgepakt. In dit deel van de kadernota richten we ons op een aantal specifieke thema's en prioriteiten die dermate belangrijk of problematisch zijn dat een extra impuls of andere aanpak nodig is.

5.1. Gezond en veilig opgroeien

5.1.1. Jeugdgezondheidszorg

Nederland heeft de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties ondertekend en in 1995 van kracht laten gaan. Dit verdrag regelt het recht van kinderen op een zo gezond mogelijke ontwikkeling en op bescherming en hulp als die gezonde ontwikkeling wordt bedreigd. De Jeugdgezondheidszorg beoogt die bescherming en hulp te bieden. Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) zijn gemeenten per 1 januari 2003 verantwoordelijk voor de jeugdgezondheidszorg voor alle kinderen van 0-19 jaar. Jeugdgezondheidszorg betreft het bevorderen van hygiëne, veiligheid en preventie van gezondheidsrisico's. Consultatiebureaus brengen de gezondheid van kinderen in kaart, signaleren problemen en geven voorlichting en advies over geconstateerde problemen. De jeugdgezondheidszorg wordt veelal in samenwerking door verschillende organisaties uitgevoerd. Het Rijk wil uitvoering door één organisatie stimuleren. Deze wens is ook in het Algemeen Bestuur van de GGD Hollands Noorden onlangs uitgesproken. De wens is om de taken JGZ 0 tot 4 jaar die door de thuiszorg instelling De Omring worden uitgevoerd, en JGZ 4 tot 19 jaar die op dit moment door de GGD Hollands Noorden worden uitgevoerd, in één organisatie onder te brengen.

Daarnaast zal de jeugdgezondheidszorg haar taken op het gebied van signalering en zorgcoördinatie in de komende jaren moeten versterken. In het kader van het maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg zal het programma 'samen starten' ingevoerd worden.

Ambitie:

Het versterken van de integrale Jeugdgezondheidszorg dat voorziet in een professioneel, gecoördineerd en preventief aanbod voor een zo gezond mogelijke ontwikkeling van alle jeugdigen, van min 9 maanden tot 19 jaar.

Acties:

1. Gesprekken starten met JGZ instellingen (Thuiszorg en GGD) om te komen tot een betere organisatorische eenheid. Een éénduidige organisatiestructuur verbetert de ketenbenadering en afstemming met andere partijen (waaronder de gemeente).
2. Het implementeren van het project 'samen starten' en de signaleringsfunctie van de JGZ te versterken.

5.1.2. Opvoedingsondersteuning

Verscheidene organisaties verzorgen opvoedingsondersteuning, zoals: instellingen voor jeugdgezondheidszorg, Sociaal Cultureel Werk en Algemeen Maatschappelijk Werk(AMW). Ook particuliere initiatieven op het gebied van opvoedingsondersteuning worden ontplooid in de gemeente Hoorn. De vormen van opvoedingsondersteuning zijn divers en gericht op verschillende doelgroepen. Voor de ouders worden bijvoorbeeld verschillende cursussen door het AMW-Hoorn, Stichting Netwerk en de JGZ-instellingen aangeboden. Het diverse aanbod aan opvoedingsondersteuning in de gemeente dient echter eenduidig en gedifferentieerd naar de doelgroep en naar de zwaarte van de jeugdproblematiek. Voor zowel de verwijzers, jeugdigen als ouders is het van belang dat dit aanbod aansluit bij de behoeften en dat men weet waar wat te vinden is. Daarnaast heeft de gemeente Hoorn in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid (GOA) in de periode 2002 t/m 2006 drie steunpunten opvoeding in de gemeente opgezet. Het veld en de ouders vinden dat deze voorziening een belangrijk functie heeft als het om ondersteuning bij het opvoeden van kinderen gaat. Daarnaast is zo'n loket een verplicht onderdeel van het centrum Jeugd en Gezin. Om de continuïteit van deze voorziening en inbedding in het reguliere aanbod te waarborgen is deze voorziening per 1 januari 2008 overgeheveld naar de Jeugdgezondheidszorg. De steunpunten zullen straks samen met de consultatiebureau's, het front-office van het toekomstige Centrum voor Jeugd en Gezin in onze gemeente gaan vormen. Ook het invoeren van het preventieprogramma Triple P. De naam 'Triple P' staat voor positief pedagogisch programma. De aanpak van Triple P is gericht op het veranderen of verminderen van opvoedingsgedrag dat bijdraagt aan het ontstaan van emotionele en gedragsproblemen bij kinderen. Ouders leren gebruik te maken van de dagelijkse communicatie in het gezin om hun kinderen adequaat emotioneel te ondersteunen en hun sociale competentie en probleemoplossend vermogen te stimuleren. De positieve krachten in een gezin en de competenties van ouders worden zo versterkt en risicofactoren verminderd.

Ambitie:

Het realiseren van een opvoedaanbod dat aansluit bij de behoefte van de doelgroep en de lokale situatie van Hoorn

Acties:

1. Herstructureren van het aanbod van opvoedingsondersteuning voor verschillende doelgroepen en (naar de zwaarte van de) problematiek.
2. In samenwerking met de regiogemeenten de Triple P methode invoeren

5.1.3. Centrum Jeugd en Gezin

De gemeente Hoorn neemt haar regierol serieus binnen het jeugdbeleid en heeft reeds verkennende gesprekken gevoerd met meerdere organisaties, zoals het Algemeen Maatschappelijk Werk Hoorn (AMW), BJZ en de GGD, Consultatiebureaus van de Omring, Stichting Netwerk, Stichting MEE en het Onderwijs, over een op te richten Centrum voor Jeugd en Gezin. In deze gesprekken is allereerst een inhoudelijke discussie gevoerd over de rol en de functie van het CJG in Hoorn. Daarnaast is ook gesproken over de vorm en huisvestingsmogelijkheden.

Onder een Centrum voor Jeugd en Gezin verstaan wij het samenvoegen van verschillende functies rond opvoeden en opgroeien in één organisatorisch (en bij voorkeur ook fysiek) verband. Wij willen op vier plekken in de stad de inlooffunctie creëren en een centraal coördinatiepunt die de back-office vormt aan een inlooffunctie koppelen. Ouders moeten met alle soorten vragen rond opvoeding terecht kunnen op deze herkenbare en laagdrempelige plek in hun directe leefomgeving.

In samenwerking met de maatschappelijke partners willen wij vorm geven aan het concept Centra voor Jeugd en Gezin en binnen een jaar een start maken met een of twee van deze centra. In deze centra moeten naar onze mening in elk geval de vijf functies van het jeugdbeleid samen komen, zoals verwoord in de Wet op de jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning:

- informatie en advies,
- signalering,
- toeleiding,
- licht pedagogische hulpverlening,
- zorgcoördinatie

Hoewel de concrete invulling nog uitwerking en overleg vereist met lokale partners willen wij ten minste de volgende concrete functies een plaats geven in een Centrum voor Jeugd en Gezin: integrale jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus, schoolgezondheidsdienst), een schakelfunctie of voorpost van bureau jeugdzorg, verschillende vormen van opvoedings- en gezinsondersteuning en vormen van ambulante zorg. Omdat opvoed- en opgroeivraagstukken zich niet alleen binnen het gezin afspelen, maar bijvoorbeeld tot het onderwijs uitstrekken, willen wij het onderwijsveld nadrukkelijk consulteren bij de vorming van deze centra, zodat de centra hun ondersteuning aan scholen zo optimaal mogelijk kunnen vormgeven.

Ambitie:

Het realiseren van een laagdrempelige voorziening waar jongeren, ouders en professionals met alle soorten vragen rond opgroeien en opvoeding terecht kunnen en die aansluit bij de directe leefomgeving van de jeugdigen.

Acties:

1. het uitwerken van een optimale organisatievorm voor het Centrum voor Jeugd en Gezin Hoorn waarin de activiteiten van het CJG binnen het kader van de gemeentelijke regie vorm krijgen.
2. het vormgeven van een laagdrempelige frontoffice voor ouders en kinderen die informatie en opvoed- en opgroeiondersteuning nodig hebben waarbij het gaat om zowel de fysieke, telefonische als om de elektronische toegang.
3. het stroomlijnen en (her)structureren van zorgnetwerken en de werkwijzen daarbinnen, zodat er een eenduidige en sluitende aanpak voor alle jongeren en gezinnen met complexe problematiek ontstaat.
4. versterking van de geïntegreerde indicatiestelling (onderwijs, jeugdzorg, gezondheidszorg, etc). Het is van groot belang dat er een goede aansluiting is tussen de zorgadviesteams, de zorginstellingen en de justitiële keten. Om deze aansluiting te versterken wordt voorgesteld een pilot te ontwikkelen in samenwerking met de Samenwerkingsverbanden VO en PO. Deze pilot wordt gekoppeld aan het centrale coördinatiepunt dat aan de Maelsonstraat in het GGD-gebouw komt te zitten.

5.1.4. Jeugdige mantelzorgers

Binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) wordt er nadrukkelijk meer aandacht besteed aan mantelzorgers. Veelal gaat men van volwassen mantelzorgers uit, maar ook jeugdigen kunnen hierin een onzichtbare taak vervullen. Jongeren met een langdurige zieke ouder, broer of zus, dragen vaak een 'extra rugzak' mee. Uit de jeugdmonitor blijkt dat bij 16% van de Hoornse jongeren thuis of in de directe omgeving iemand ernstig chronisch ziek, verslaafd of gehandicapt is. Met tijdige aandacht voor de situatie van de jeugdige mantelzorger is te voorkomen dat zij psychisch in de knel raken en zo voortijdig school verlaten.

Ambitie:

In kader van het WMO-beleid extra aandacht schenken aan de positie van de jeugdige mantelzorgers.

Acties:

1. In beeld brengen van het aantal jeugdige mantelzorgers in de gemeente en de problematiek bij deze specifieke groep. Aan de hand van de inventarisatie bekijken of nader beleid binnen de WMO nodig wordt geacht.

5.1.5. Probleemgezinnen

In het kader van de rijksimpuls opvoedingsondersteuning is vanaf november 2005 tot en met 31 december 2007 het project Helpende Hand in de gemeente Hoorn uitgevoerd. De doelstelling van het project is de begeleiding bieden aan de gezinnen met meervoudige problematiek zodat zij zo snel mogelijk in staat zijn zelfstandig en/of met inschakeling van de

reguliere hulpverlening hun huishouding te runnen en condities te creëren voor een gezonde ontwikkeling van hun kinderen.

De ervaringen tot nu toe met dit project zijn positief. Zowel het onderwijsveld, welzijnsvoorzieningen en leerplichtambtenaren zijn erg te spreken over de behaalde resultaten tot nu toe. Zij zien duidelijke verbeteringen in de situaties van kinderen.

In het kader van het sociale veiligheidsbeleid heeft de gemeenteraad in 2007 besloten om dit project per 1 januari 2008 in het reguliere aanbod op te nemen. Voor 2007 en 2008 heeft de provincie tweederde van de projectkosten op zich genomen, mits de gemeenten haar huidige inzet handhaven. Het is op dit moment nog onduidelijk of de provincie haar bijdrage na 2008 voortzet. De provincie heeft laten weten dat zij in de loop van 2008 meer duidelijkheid hierover zal geven. Daarnaast heeft de provincie in het kader van de discussie over de kerntaken van Bureau Jeugdzorg aangekondigd dat de uitvoering van de projecten Helpende Hand en het project Parachute, die nu door Bureau Jeugdzorg uitgevoerd worden, wil overhevelen naar een andere uitvoerder. Ook het aandeel van de financiering van de projectkosten door de provincie is voor de periode na 2008 nog niet zeker. Binnenkort zal hierover een bestuurlijk overleg gevoerd worden. Wij willen daarin de provincie aanspreken op haar verantwoordelijkheid met betrekking tot Multi-probleemgezinnen. Wij vinden dat de gemeenten en provincie daarin een gedeelde verantwoordelijkheid hebben. Op dit punt trekken we samen op met de gemeenten Alkmaar en Den Helder.

Ambitie:

Adequate hulpverlening organiseren voor zogenaamde “multi-probleemgezinnen”.

Acties:

1. Het uitvoeren van de methodiek Helpende Hand en Parachute
2. Afspraken met de provincie maken over de financiering van de methodiek Helpende Hand en Parachute voor de periode na 2008. Wij streven er naar om de huidige financieringssystematiek overeind te houden.

5.1.6. Signalering en zorgcoördinatie: Elektronische Kinddossier, Verwijsindex, afspraken over coördinatie van zorg

Wanneer we problemen in een vroeg stadium willen aanpakken is een eerste vereiste dat die problemen snel worden herkend. Dat signaleren kan overal gebeuren waar kinderen zich ophouden, zoals op de peuterspeelzaal, de school of op straat. De praktijk leert dat professionals die werken met jongeren – zoals jongerenwerkers en docenten – niet altijd voldoende zijn toegerust voor het in een vroeg stadium signaleren van problemen. Eén van de actiepunten richt zich daarom op het trainen van professionals in het signaleren.

Versterken van de kwaliteit van professionals die met jonge kinderen werken blijft een actiepunt in het kader van het beleid voor- en vroegschoolse educatie en de samenwerking met de jeugdgezondheidszorg wordt hierin versterkt. Ook uit de middelen voor de volwasseneneducatie wordt extra inzet gepleegd om de deskundigheid van (semi)professionals bij jeugdvoorzieningen, zoals peuterspeelzalen en kinderopvang, te versterken.

Signaleringsnetwerken

Wanneer een probleem wordt gesignaleerd is de volgende stap dat er snel en adequaat de juiste vorm van hulp of ondersteuning wordt geboden. Omdat problemen van kinderen of jongeren vaak samenhangen met andere problemen of een problematische gezinssituatie, komt het in de praktijk regelmatig voor dat ouders en jongeren te maken hebben met meerdere hulpverleners tegelijk. Het is dan belangrijk dat deze instellingen van elkaar weten wat ze doen en hun ondersteuning afstemmen. Die samenwerking speelt zich momenteel af in diverse verbanden en zorgstructuren. De samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen is vormgegeven door het formuleren van een Lokaal Educatieve Agenda. De nota wordt in het tweede kwartaal van 2008 door de gemeenteraad vastgesteld.

Zorgstructuren bestaan er in Hoorn rond de scholen en het welzijnswerk. Het onderwijs vormt de plek bij uitstek waar gesignaleerd kan worden. Ieder vijfjarige is bij wet verplicht om naar school te gaan. In de meeste gevallen gaan kinderen in Hoorn al op hun vierde jaar naar school. De basisscholen en het voortgezet onderwijs hebben een interne zorgstructuur om problemen bij leerlingen te signaleren. Bij de basisscholen wordt de zorgstructuur gevormd door de intern begeleider met ondersteuning van het schoolmaatschappelijk werk en bij het voortgezet onderwijs door de zorgadviesteam (de ZAT's). Daarnaast bestaan op dit moment viertal buurtnetwerken die op wijkniveau georganiseerd zijn en die door het sociaal cultureel werk van Stichting Netwerk gecoördineerd worden. Tevens is op stedelijk niveau een Lokaal Zorgnetwerk (Netwerk 12-plus) actief.

Vanuit deze zorgstructuren kan externe zorgverlening worden ingeschakeld of kan doorgeleiding in gang worden gezet naar de speciaal trajecten. De samenwerking met het schoolmaatschappelijk werk, welzijnsinstellingen, leerplicht/RMC, Bureau Jeugdzorg, willen wij voor de jeugd tot 12 jaar plaats laten vinden binnen de Buurtnetwerken in de wijken die nauwe banden hebben met zorgstructuren in de scholen voor het primair onderwijs. Voor de jongeren van 12 jaar en ouder verloopt dit via de zorgadviesteam in het voortgezet onderwijs en het stedelijke Netwerk 12 plus. De praktijk heeft geleerd dat er hiaten zitten in de organisatie, afstemming en regie tussen scholen, hulpverlenende instellingen, ouders en jongeren. Zo blijft de afstemming tussen instellingen over het aanbod aan jongeren en hun omgeving een aandachtspunt. Ook ontbreken uniforme afspraken rond melding en coördinatie van zorg aan jongeren van 12 jaar en ouder die niet via het onderwijs, maar bijvoorbeeld via de politie of het welzijnswerk worden gesignaleerd. Er blijven daardoor kinderen en jongeren buiten beeld. Eén en ander wordt bemoeilijkt door het gebruik van verschillende registratiesystemen.

Zorgcoördinatie

Wij willen de zorgcoördinatie verbeteren door de veelheid aan structuren in samenwerking met partners te stroomlijnen tot een uniforme structuur waar alle signalen rond jongeren kunnen worden gemeld en van waaruit actie wordt uitgezet en de voortgang wordt bewaakt. In een dergelijke structuur werken peuterspeelzalen, jongerenwerkers, wijkagenten, scholen als maatschappelijk werkers, jeugdgezondheidszorg en (vrije willige/gedwongen) jeugdhulpverlening samen. Ons uitgangspunt daarbij is te komen tot een handelswijze volgens het principe: "één kind of één gezin, één plan, één casemanager". Vanuit de gemeentelijke regierol zullen wij er op sturen dat de daadwerkelijke zorg die hierop volgt, zoveel mogelijk plaatsvindt in de 'natuurlijke' omgeving van de kinderen en jongeren, zoals de school of het gezin.

Wanneer partijen er in een bepaalde casus niet uitkomen, wordt het probleem opgeschaald in een escalatiemodel naar een crisisteam onder leiding van de wethouder Jeugd, die de uiteindelijke afdwingbare doorzettingsmacht heeft om een oplossing te forceren.

Ondersteunend aan de samenwerking tussen de verschillende organisaties hebben wij de ambitie een digitale verwijsindex te implementeren en tot een 'één kinddossier' (EKD) te komen. De verwijsindex moet meldingen van problemen met kinderen en jongeren (risicosignalen) registreren. In een dergelijk systeem worden betrokken instanties actief geïnformeerd over elkaars melding. Wij zien de verwijsindex als een opstap naar veel verdergaande uitwisseling van gegevens met het elektronisch kinddossier. Het Verwijsindex moet het mogelijk maken de momenteel nog gescheiden registratiecircuits vanuit de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, de jeugdzorg, het arbeidsmarktbeleid en het justitiële domein op elkaar aan te sluiten.

Op dit moment heeft de provincie Noord-Holland een initiatief genomen om de gemeenten te ondersteunen rondom dit onderwerp. De provincie gaat dit jaar voor de signalering een risicojongeren signaleringssysteem voor de hele provincie aanschaffen. Daarnaast gaat de provincie de gemeenten ondersteunen met het maken van afspraken over de zorgcoördinatie. Hierbij moeten belemmeringen die op lokaal niveau bestaan, worden weggenomen. Waar onze lokale afspraken botsen met hogere regelgeving, zullen wij het rijk benaderen voor versoepeling van privacyregelgeving. Deze acties zullen de aansluiting op de landelijke verwijsindex moeten versterken.

Ambitie:

Met de partners in het jeugdbeleid zodanige afspraken maken over signalering, melding en coördinatie dat er in Hoorn geen jongeren met problemen buiten beeld zijn voor hulpverlenende instanties en dat de geboden hulp efficiënt en effectief is.

Acties:

1. afspraken met alle gemeenten uit West-Friesland, de provincie en alle instellingen met als doel: een eenduidige gezamenlijke sluitende aanpak van vroegsignalering en zorgcoördinatie door de provincie, gemeenten en zorginstellingen in Noord-Holland.
2. Stroomlijnen en vereenvoudigen van huidige structuur van buurt- en schoolgerichte zorgnetwerken tot uniforme netwerken onder gemeentelijke regie op basis van het uitgangspunt 1 kind, 1 plan, 1 casemanager. Hierin worden ook de mogelijkheden onderzocht voor het maken van afspraken over de doorzettingsmacht.
3. Ontwikkelen en implementeren van het Elektronische kinddossier en de verwijsindex.

5.1.7. Afstemming (provinciale) jeugdzorg – (gemeentelijk) preventief jeugdbeleid

In de Wet op de Jeugdzorg staat de volgende bepaling opgenomen: "Gemeenten en provincies hebben met betrekking tot de samenhang binnen de jeugdzorg een gemeenschappelijk doel, namelijk het versterken van algemene voorzieningen, waardoor jeugdigen en hun ouders vroegtijdig kunnen worden opgevangen en instroom in de jeugdzorg waarop een aanspraak bestaat, wordt voorkomen. Het concretiseren van dit gemeenschappelijke doel vindt plaats in het overleg tussen provincies en gemeenten." Provincie Noord-Holland heeft in de afgelopen drie jaar hieraan invulling gegeven door met de gemeenten een convenant te sluiten, waarin is opgenomen actiepunten op het snijvlak jeugdbeleid/jeugdzorg in de periode tot 2008.

Aan het convenant ligt het provinciale Beleidskader Jeugd(zorg) ten grondslag. De provincie is verantwoordelijk voor een adequate aanbod aan jeugdzorg en het realiseren van de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg. Dat betekent dat de provincie zorg draagt voor de positie van Bureau Jeugdzorg en de (budgettaire) inzet van Bureau Jeugdzorg ter versterking van de algemene (gemeentelijke) voorzieningen. Dit zijn de zogenaamde aansluitingstaken/schakelfunctie van Bureau Jeugdzorg op het lokale veld. Maar dit betekent ook dat de provincie verantwoordelijk is voor de samenhang in de gehele keten van jeugdzorg, dus jeugdhulpverlening, jeugdreclassering en jeugdbescherming. Om die aansluiting vorm te geven heeft de provincie in het kader van het voornoemde convenant Bureau Jeugdzorg gefaciliteerd om een aantal taken in het lokale veld uit te voeren. In dit kader participeert Bureau Jeugdzorg op dit moment in alle zorgadviesteams in het Voortgezet Onderwijs en zorgnetwerken (Permanente Commissie Leerlingenzorg van het Primair Onderwijs, Buurtnetwerken en Netwerk 12+, Voorschoolse adviesteams, etc). Daarnaast voert Bureau Jeugdzorg tot nu toe een aantal projecten uit, zoals Helpende handen, Parachute, zorgondersteuning in het VO, etc.

In de afgelopen maanden heeft Bureau Jeugdzorg Noord-Holland in opdracht van de provincie intern een kerntakendiscussie gevoerd. Ook landelijk heeft de MO-groep, brancheorganisatie van jeugdzorg, een visiedocument over de kerntaken van het Bureau Jeugdzorg uitgebracht. De uitkomsten van de discussie binnen het Bureau Jeugdzorg Noord-Holland zijn onlangs bekend gemaakt. Zowel Bureau Jeugdzorg als de provincie willen dat het Bureau zich beperkt tot de wettelijke taken. Dit is het schakelen tussen het lokale veld en de provinciale jeugdzorg, indiceren en regisseren van de proces na de indicatiestelling. Anders gezegd is de kerntaak van Bureau Jeugdzorg het beoordelen of een cliënt in aanmerking komt voor zorg op grond van de Wet op de Jeugdzorg (indiceren). Bureau Jeugdzorg en de provincie hebben aangegeven dat Bureau Jeugdzorg een aantal taken zal moeten afstoten. In het geval van de gemeente Hoorn gaat het om de projecten Helpende Hand, Parachute en de zorgondersteuning in het VO. Ook uit de participatie in de zorgnetwerken (zorgadviesteams, buurtnetwerken, Netwerk 12+ en voorschoolse adviesteams) wil men zich terugtrekken. De financiering van het aandeel van Bureau Jeugdzorg in de projecten is op het moment van het schrijven van deze kadernota nog onduidelijk. Ook over de rol van Bureau Jeugdzorg in het Centrum voor Jeugd en gezin is nog onduidelijkheid hoe men hieraan invulling wil geven.

Bureau Jeugdzorg heeft echter ook de wettelijke taak "naar voren toe te werken", door het ondersteunen en adviseren van voorzieningen, zoals het onderwijs, en het afstemmen met lokale en regionale netwerken. Over de mate en omvang van de activiteiten van Bureau Jeugdzorg in het voorliggende veld moeten we met de provincie nadere afspraken maken.

Nadrukkelijk wordt door de provincie en Bureau Jeugdzorg opgemerkt dat het Bureau Jeugdzorg beperkt is in de mogelijkheden en dat het niet overal fysiek aanwezig kan zijn.

Ambitie:

Met de provincie en Bureau Jeugdzorg afspraken maken over de aansluiting tussen het lokale preventieve Jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg.

Acties:

1. Afspraken met de provincie maken de aansluiting tussen het lokale preventieve Jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg, met name over de schakel functie van het Bureau Jeugdzorg. Zorgnetwerken rondom de vindplaatsen en Centra voor Jeugd en gezin zijn daarin een prioriteit.
2. Afspraken maken met de provincie en bureau Jeugdzorg over de overheveling van de taken die door bureau Jeugdzorg afgestoten worden. Hierin is onze inzet om de huidige kwaliteit, werkwijze en financieringssysteem in stand te houden.

5.2. Onderwijs en Opvang

Onderwijs legt de basis om te kunnen functioneren in de maatschappij. Binnen het onderwijs leer je ontdekken wat je kunt en vervolgens die vermogens ontplooiën en gebruiken. Onderwijs heeft een zeer belangrijke plaats in onze samenleving gekregen. In het kader van de Wet Onderwijsachterstandenbeleid die aan het begin van het schooljaar 2006/2007 in werking is getreden worden de schoolbesturen en de gemeente verplicht om met elkaar te overleggen. Met schoolbesturen dient regelmatig gesproken te worden over verschillende thema's (o.a. integratie, tegengaan achterstanden in het onderwijs, onderwijshuisvesting). Het rijk stimuleert te komen tot de uitwerking van een lokaal educatieve agenda. Deze agenda is een document waarin onderwerpen worden uitgewerkt waarover de gemeente, scholen en overige partners afspraken maken. Daarbij worden de verwachtingen en verantwoordelijkheden bepaald en afspraken over te bereiken doelen en resultaten vastgelegd. De onderwerpen kunnen worden aangedragen vanuit de gemeente maar ook worden ingebracht vanuit het onderwijsveld of andere betrokken partners. In 2007 is in samenwerking met het onderwijs zo'n educatieve agenda opgesteld. Die op dit moment projectgewijs uitgewerkt wordt. In de opgestelde Educatieve Agenda liggen de prioriteiten bij professionalisering van de voorschoolse periode, wegwerken van taalachterstanden, versterking van de zorgnetwerken, het tegengaan van segregatie, verbetering van de aansluiting tussen het onderwijs en arbeidsmarkt, aanpakken van het schoolverzuim en het aanpakken van voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie. In het visiedocument Lokale Educatieve Agenda Hoorn worden de visie, de regietaak van de gemeente en speerpunten uitgebreid beschreven. Hieronder worden deze actiepunten weergegeven. Voor de volledige beschrijving van de speerpunten wordt verwezen naar het visiedocument LEA.

In de nota Lokale Educatieve Agenda zijn een aantal speerpunten benoemd. Per speerpunt zijn een aantal actiepunten geformuleerd. In samenwerking met de partners zullen deze actiepunten in 2008 vertaald worden naar SMART-geformuleerde resultaten(kernafspraken). Deze afspraken worden jaarlijks, op basis van een tussentijdse evaluatie, geactualiseerd. Het gaat om de volgende speerpunten:

1. **Integraal huisvestingsplan VO:** voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs wordt een onderzoek verricht naar de mogelijkheden om te komen tot een operationeel IHP.
2. **Middelbaar beroeps- en Hoger onderwijs:** De gemeente wil ervoor zorgen dat de gewenste hogere onderwijstypen voorhanden zijn in de regio Hoorn en wel op zodanige wijze dat zij een evenwichtig patroon van voorzieningen vormen, elkaar aanvullend en zo volledig mogelijk beantwoordend aan de wensen van de aanwezige doelgroepen.
3. **Ouderbetrokkenheid en onderwijsvoorlichting:** Voorlichting en ondersteuning bieden aan ouders om hun betrokkenheid bij de schoolloopbaan van hun kinderen te vergroten.
4. **Voor- en vroegschoolse educatie:** Met de voor- en vroegschoolse educatie de startpositie verbeteren van zoveel mogelijk leerlingen die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling. De middelen voor de vroegschoolse educatie komen sinds 1 augustus 2006 direct bij de schoolbesturen. De middelen van het Rijk voor de voorschoolse educatie gaan nog steeds via de gemeente naar de voorschoolse projecten en peuterspeelzalen. De automatische koppeling tussen voor- en vroegschoolse educatie is hiermee formeel vervallen. Om een 'doorgaande' lijn te garanderen en daarmee de kans op goede resultaten te optimaliseren is samenspel tussen gemeente en schoolbesturen een belangrijke voorwaarde.
5. **Taalondersteuning in basisvoorzieningen:** Extra taalondersteuning bieden aan leerlingen die hun schoolloopbaan niet probleemloos kunnen doorlopen vanwege een taalachterstand.
6. **18+ : beroeps- en volwasseneneducatie:** Volwassenen die geen startkwalificatie hebben een aanbod bieden dat hun kans op een goede positie in de maatschappij vergroot. Daarnaast wordt een aanbod gedaan om de maatschappelijke en sociale participatie van de kwetsbare groepen in onze gemeente te bevorderen.
7. **Voorkomen voortijdig schoolverlaten:** Een sluitende aanpak realiseren die leerlingen een doorgaande schoolloopbaan garandeert en voortijdig schoolverlaten voorkomt. De problematiek van voortijdig schoolverlaten dient (nog) stevig(er) aangepakt te worden. De school verlaten zonder startkwalificatie betekent onder andere minder kans op de arbeidsmarkt. Hoewel voor de gemeente het voorkomen van voortijdig schoolverlaten al lange tijd een belangrijk aandachtspunt is, is extra inzet gewenst. Scholen, gemeente maar ook andere organisaties zullen hier de komende jaren een hoge prioriteit aan moeten geven. In dit verband is het ook van belang dat er voldoende passende stageplaatsen beschikbaar zijn. Wij willen in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven er voor zorgen dat iedereen die een stageplaats nodig heeft, ook een stageplaats krijgt.
8. **Zorgnetwerk voor de jeugd: ieder kind de juiste plek:** Opzetten van een zorgstructuur gericht op vroegtijdige signalering van risico's en op passende, integrale zorg – binnen- en buiten school – voor ieder kind. Scholen krijgen meer en meer te maken met zowel leer- als gedragsproblemen van kinderen die niet uitsluitend 'intern' opgelost kunnen worden. De gemeente dient, op grond van de nieuwe 'Wet op de Jeugdzorg' meer taken met betrekking tot de jeugdhulpverlening – en jeugdzorg uit te voeren. Een adequate samenwerking in de keten jeugdhulpverlening, jeugdzorg, onderwijs en veiligheid is daarbij van evident belang. In dit verband is uitwerken van het model Centrum voor Jeugd en Gezin in de gemeente Hoorn een van de prioriteiten.
9. **Doorlopende leerlijnen zonder breukvlakken:** het vergroten van de kansen van leerlingen op een succesvolle schoolcarrière.
10. **Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt:** de leerlingen toerusten om ze in staat te stellen de arbeidsmarkt goed te betreden. De (dreigende) schoolverlaters vragen om maatwerk. Om

jongeren verder te helpen is een persoonlijke benadering en een gevarieerd pakket aan mogelijkheden nodig. Om dit maatwerk mogelijk te maken is de samenwerking tussen scholen, zorginstellingen, CWI, Werk en Bijstand, justitie en werkgevers een vereiste.

- 11. De school als centrum voor ontmoeting en brede ontwikkeling:** Realisatie van een gevarieerd en toegankelijk aanbod van naschoolse activiteiten voor verschillende groepen leerlingen op school (primair en voortgezet onderwijs) en in de wijk.
- 12. Voorkomen van segregatie:** het bevorderen van de interactie tussen allochtone en autochtone leerlingen en hun ouders. Wij streven naar een schoolpopulatie die overeen komt met de populatie uit het voedingsgebied van de school.
- 13. Veiligheid in en om de school:** Versterken van het huidige veiligheidsbeleid, dat erop gericht is dat leerlingen en personeel zich veilig voelen in en rondom de school.
- 14. Samenwerkingsstructuur (lokaal versus regionaal):** aangezien een aantal onderwijs en jeugdvoorzieningen regionaal functioneren is de samenwerking met de regiogemeenten op een aantal vlakken noodzakelijk. Het uitgangspunt dat daarbij gehanteerd dient te worden is: lokaal waar het kan, regionaal waar het moet. In de Lokale Educatieve Agenda wordt een voorstel gedaan voor de wijze van aanpak.

Bovenstaande speerpunten en bijbehorende actiepunten worden in het visiedocument Lokale Educatieve Agenda Hoorn verder beschreven.

5.3. Vrije tijd

3.3.1. Sociaal cultureel werk/ jongerenwerk

Er is in Hoorn een uitgebreid activiteiten aanbod voor kinderen en jongeren (sociaal cultureel werk, sport, cultuur, enz). Belangrijk aandachtspunt daarbij is het versterken van de algemeen laagdrempelige activiteiten in onze wijken, die aansluiten bij de wensen van de jeugd. Het betrekken van de jeugd bij het wijkgericht werken is daarom een noodzakelijke en nieuwe opgave.

Er is nog een andere relatie met wijkgericht werken: hoe kan vanuit het jeugdbeleid een bijdrage worden geleverd aan de leefbaarheid in de wijken en aan het aanpakken van knelpunten rond jongeren? Mogelijk kunnen wijkbewoners (waar nodig met professionele ondersteuning) gemotiveerd worden zich in te zetten voor de jeugd in de wijk.

Voor de ontbrekende voorzieningen voor jeugd en jongeren in Blokker zijn er twee tijdelijke oplossingen gevonden. Op dit moment vinden er in Het Gouden Hoofd wekelijkse inloopavonden plaats. Daarnaast wordt gewerkt aan de ingebruikname van de bovenzaal van Het Gouden Hoofd als jeugd- en jongerencentrum vanaf begin oktober. Tegelijkertijd wordt onderzoek gedaan naar een voorziening met een structureel karakter.

Ambitie:

We willen een sterker preventief jeugdbeleid voeren: toegankelijke basisvoorzieningen dragen eraan bij dat minder een beroep gedaan hoeft te worden op specifieke voorzieningen (die bijdragen aan het oplossen van problemen). Intensiveren van het jeugd- en jongerenwerk in Hoorn is daarin een prioriteit.

Acties:

1. Ingebruikname JAC Blokker
2. Betrekken jongeren bij wijkgericht werken
3. Toegankelijke basisvoorzieningen creëren /uitbreiden
4. Onderzoek doen naar de mogelijkheden voor een andere ruimte naast het Gouden Hoofd voor de jeugd in Blokker.

5.3.2. Sport

Daarnaast is Sport een belangrijke vrijetijdsbesteding voor veel Hoornse kinderen en jeugdigen. In de komende jaren wordt sterker gezocht naar meer samenwerking en optimale gezamenlijke inzet van middelen tussen jeugd- en sportbeleid. Dit is noodzakelijk omdat er per 2009 met het aflopen van de BOS-impulsgelden minder mogelijkheden op sportief vlak voor de jeugd zullen zijn. Als er middelen beschikbaar zijn, worden in de wijken nog meer sportactiviteiten georganiseerd. Hiervan profiteren in ieder geval veel allochtone kinderen, omdat die over het algemeen minder een band hebben met de sportverenigingen.

Een ander voorbeeld waarbij de gemeente (ouders van) jongeren stimuleert deel te nemen aan het brede activiteitenaanbod binnen onze gemeente is het sportcultuurfonds.. In het kader van deze regeling, aangevuld met Aboutaleb-gelden, kunnen kinderen van ouders die niet voldoende financiële middelen hebben een bijdrage in de kosten voor bijvoorbeeld sport, scouting of culturele activiteiten ontvangen.

Ambitie:

Voorzien in adequate sportvoorzieningen en – activiteiten voor alle Hoornse jeugd en jongeren

Acties:

1. Diverse naschoolse sport en beweegactiviteiten voor jeugdigen georganiseerd door sportopbouwwerk, sportverenigingen en andere sportaanbieders
Enkele voorbeelden: Kidsparty, Jeugdsportpas, schoolsporttoernooien, schoolsportverenigingen,
2. Beweegmanagers op alle basisscholen als sportaanjager, sportcoördinator. Hij of zij signaleert bewegingsarmoede en/of bewegingsachterstanden bij kinderen.
3. Motorisch Remedial Teaching voor kinderen met motorische achterstanden.
4. Zwemvangnet voor kinderen die niet zwemvaardig zijn.

De acties zijn veelal ingebed in het reguliere beleid of worden gefinancierd uit de BOS gelden (Buurt Onderwijs Sport, BOS is reeds opgenomen in de kadernota).

5.3.3. Speel- en ontmoetingsruimte

Buitenspelen en zelfstandige mobiliteit zijn belangrijk voor de jeugd. Zij verhogen de kwaliteit van hun leven hier en nu en zijn onmisbaar voor een evenwichtige ontwikkeling van motoriek, zintuigen, taal, ruimtelijk inzicht, creativiteit, kennis en sociale vaardigheden.

Gebrek aan zelfstandige bewegingsvrijheid kan op korte en lange termijn tot verschillende problemen leiden. Wanneer kinderen kunnen beschikken over voldoende, kwalitatief goede speelruimte die aansluit bij hun ontwikkelingsniveau, heeft dit tevens een positieve invloed op het woon-en leefklimaat, zowel voor wat betreft de sociale interactie, als het voorkomen van vandalisme en kleine criminaliteit, waarbij ook economische belangen een rol spelen.

Naast het belang voor kinderen om te kunnen spelen is het voor de jongeren belangrijk dat er iets te doen is in de eigen omgeving. Ze hebben een binding met de kern waar ze wonen en willen daar dan ook samenkomen. Uit landelijk onderzoek blijkt dat met name laaggeschoolde jongeren zich liever in de eigen buurt vermaken.

In de gemeente Hoorn is al veel ervaring opgedaan met jongeren ontmoetingsplaatsen in de buitenruimte, de zogeheten JOP's. Deze voorzieningen zijn met name gerealiseerd op vraag van bewoners of jongeren zelf. Zij ervaren op andere plaatsen overlast en vinden dat er dan een plek moet komen voor de jeugd. Meestal kent het vervolg dan een hoog NIVEA-gehalte (niet in voor en achtertuin) en daarmee start een vervelende rondedans.

Door een hangplek te creëren neemt de overlast niet automatisch af. Alleen als een hangplek in overleg met buurtbewoners én jongeren tot stand komt, kan de overlast afnemen. Maar dan nog is succes niet verzekerd. Een bijkomende voorwaarde is dat de dialoog open wordt gehouden, waardoor er wederzijds begrip kan ontstaan. Een groep jongeren wil wel onafhankelijk zijn, maar de praktijk wijst uit dat een rol van een jongerenwerker bij de totstandkoming en instandhouding van een dergelijke ontmoetingsplek onmisbaar is.

In het beleidsplan speelvoorzieningen gemeente Hoorn 2008 zijn bovenstaande onderwerpen nader toegelicht en uitgewerkt. Dit beleidsplan wordt volgens de termijnagenda in het 2^e kwartaal 2008 aangeboden aan de Raad.

Ambitie:

Kwaliteitsverbetering en waar nodig uitbreiden van speelplekken voor jeugdigen

Acties:

1. Streven naar uitbreiding speelruimte vooral in de Kersenboogerd en vooral voor de oudste kinderen (12-18 jaar) op basis van het aantal kinderen in deze wijk en doelgroep.
2. Streven naar hogere kwaliteit van de speelvoorzieningen. In het kader van de nota speelvoorzieningen wordt extra budget geraamd voor onderhoud en voor renoveren/aanpassen van speelplekken.
3. Uitbreiding van de voorzieningen voor de oudste kinderen (12-18) omdat deze leeftijdsgroep in de voorgaande jaren ondervertegenwoordigd was waardoor er voor hen ook weinig voorzieningen zijn gerealiseerd. Nu is er een piek in het aantal oudere kinderen. Met name uitbreiding van het aantal verharde voetbalveldjes omdat grastrapveldjes veelal onbespeelbaar zijn en uitbreiding van het aantal JOP's naar gemiddeld 3 per wijk.

5.3.4. Cultuur

De gemeente speelt een belangrijke rol in het aanbieden van culturele voorzieningen. De meeste van deze voorzieningen worden geregeld in de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid en de Welzijnswet. Onder de noemer van kunst en cultuur zijn diverse organisaties te scharen die bijdragen aan de algemene ontwikkeling van onder andere jeugd en jongeren. Te denken valt hierbij aan bibliotheek, muziekschool en de muziekverenigingen. Ook kunstzinnige vorming draagt bij aan de ontplooiing. In de nota cultuurbeleid is aandacht geschonken aan de cultuureducatie. Op dit moment loopt een discussie met Stichting Netwerk over de rol en functie die het jongeren centrum op cultuurgebied voor de jongeren kan en mag spelen.

Ambitie:

Het waarborgen van een divers en kwalitatief goed aanbod en bevordering van de ontwikkeling van nieuwe initiatieven op gebied van cultuur. Hierbinnen speciale aandacht voor jongeren.

Acties:

1. Extra aandacht wordt besteed aan cultuureducatie voor jongeren zowel binnen- als buiten het onderwijs
2. Indienen van subsidieverzoeken bij de provincie in het kader van het nieuwe actieplan cultuurbereik, met als doel om cultuur bij een breder publiek op de agenda te krijgen.
3. Het uitwerken van de rol en functie van het jongeren centrum Manifesto op cultuurgebied.

5.3.5. Uitgaansgelegenheden

In de vrije tijd is het uitgaan voor veel jongeren belangrijk. Het gaat verveling tegen en het biedt een ontmoetingsmogelijkheid. Daarnaast is uitgaan van belang voor het leggen van nieuwe contacten en dit zonder de aanwezigheid en controle van ouders. Voor de jongere jeugd is er een aantal mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, zoals de activiteiten die door verenigingen of het jeugd- en jongerenwerk (tienersoos) worden georganiseerd. De iets oudere jeugd bezoekt liever de diverse lokale kroegen en café's, hoewel het onderling opgezette "keet"bezoek, dat veelal op particulier grondgebied plaatsvindt en een besloten karakter heeft, ook steeds meer in opmars lijkt te zijn. Verder geven de jongeren in de jeugdmonitor aan dat zij uitganggelegenheden in Hoorn missen. Zij geven aan dat er meer uitganggelegenheden in Hoorn zouden moeten gerealiseerd moeten. De gemeente zou daarin een steentje bij kunnen dragen.

In de Stadsvisie is aangegeven dat Hoorn een levendige stad wil zijn voor jong en oud. Binnen dit kader wordt gewerkt aan het realiseren van een bioscoop en een grote dansgelegenheden op het complex Blauwe Berg. In de periode 2008-2010 worden deze voorzieningen gerealiseerd. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van jongeren op het terrein van uitgaansgelegenheden. Op dit moment vinden onderhandelingen plaats over de exploitatie van een discotheek. Naar verwachting worden deze op korte termijn afgerond.

Ambitie:

Voorzien in een adequaat aanbod voor jongeren ten aanzien van uitgaansgelegenheden

Acties:

-
1. Realiseren van een bioscoop en dansgelegenheid bij complex Blauwe Berg

5.4. Jeugd en Veiligheid

Het thema Jeugd en Veiligheid bevindt zich op het snijvlak van het lokale veiligheidsbeleid en het lokale jeugdbeleid. Het gaat over jongeren die in hun omgeving problemen veroorzaken, maar ook over jongeren die problemen ondervinden en hulp nodig hebben. Jeugdigen willen we vrijwaren van gevaar en criminaliteit.

Bij dit thema Jeugd en Veiligheid zijn vooral jeugdcriminaliteit en overlast door jeugdigen van belang. Jeugdcriminaliteit is daarbij een ruim begrip waaronder delicten worden geregistreerd die lopen van (winkel)diefstal en vandalisme tot en met gewelds- en zedendelicten. Het preventief veiligheidsbeleid is echter breder en heeft ook te maken met verkeersveiligheid, veiligheid in de openbare ruimte, informatieverstrekking, maar heeft ook te maken met het welzijn van jongeren zelf. Naast criminaliteit hebben ook de onderwerpen verkeer, alcoholmisbruik en veilig uitgaan prioriteit. De Hoornse veiligheidsproblematiek van de jeugd ligt met name op alcoholgebruik, overlast bij terugkeer van uitgaansgelegenheden en de drinkketen waar jongeren samenkomen.

De gemeente stelt zichzelf ten doel om op het gebied van veiligheid meer samenhang te creëren in het jeugd(veiligheids)beleid, knelpunten op te sporen en aan te pakken en de onderlinge samenwerking tussen alle betrokken partijen te bevorderen. Daarnaast moet de leefomgeving van de jeugd 'veiliger' worden gemaakt, zodat de jeugd alle kansen krijgt om zich te ontwikkelen en maatschappelijk kan participeren. Het derde doel dat de gemeente wil bereiken is dat er een goed netwerk van instellingen wordt opgebouwd.

5.4.1. Aanpak jeugdoverlast

Het is een feit dat jongeren elkaar opzoeken in de openbare ruimte. Zo lang dat niet leidt tot overlastgevend, hinderlijk of crimineel gedrag is dat geen probleem. Desondanks vormt groepsgegedrag een risico voor het over de schreef gaan van jongeren. Uit de rapportages van de politie en afdeling Wijkzaken uit 2008 komt naar voren dat er in Hoorn sprake is van ongeveer 15 overlastgevende groepen, 4 criminele groepen en 20 hinderlijke groepen. Gezien de omvang van dit probleem is een integrale aanpak van een hinderlijke, overlastgevende en criminele groepen van groot belang. De criminele jongerengroepen worden aangepakt door de politie. Bij de criminele groepen kan het crimineel gedrag bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan de verkoop van drugs of aan vermogensdelicten (diefstal, inbraak etc.). In het kader van de wijkaanpak en het sociaal veiligheidsbeleid zetten wij in op het terugdringen van overlastgevende en hinderlijke groepen. Daarnaast worden binnenkort een aantal Buitengewone Opsporingsambtenaren aangesteld. Zij zullen in de wijken gaan

surveilleren en mocht het nodig zijn zullen zij de overlast gevende jongeren aanspreken op hun gedrag.

Ambitie:

Realiseren van een integrale benadering van hinderlijke, overlastgevende en criminele groepen.

Acties:

1. Realiseren van een pro-actieve aanpak van hinderlijke (en licht overlastgevende) groepen in iedere wijk. Activiteiten lopen uiteen van doorgeleiding naar activiteiten tot bemiddeling met buurtbewoners.
2. Inzetten van het ambulante jongerenwerk op jaarlijks minimaal .. overlastgevende groepen
3. Afstemmen van acties rond probleemjongeren met de relevante partners via de Verwijsindex en casuïstiekbesprekingen in de netwerken.
4. Inventarisatie slooproutes in Hoorn
5. Inzetten van Buitengewone Opsporingsambtenaren en waar nodig optreden bij overlast gevende jongeren.
6. Realiseren van Jongeren opvang plekken (JOP)
7. Lange termijn visie veiligheid en jeugd, met oog op instroom nieuwe jeugd en hierdoor verandering van normen en waarden

5.4.2. Alcoholmisbruik

Het is bekend dat er op een steeds jongere leeftijd alcohol wordt gedronken. Hier spelen de drie v's mee: *vroeg, vaak* en *veel*. 21% van de tien-/ elfjarigen in Nederland heeft al eens alcohol gedronken. 37% van de twaalf- en dertienjarige en 69% van de veertienjarige. 90% van de vijftienjarigen drinkt alcohol. Tot twaalf jaar drinken maar weinig kinderen elke week alcohol. 7% van de twaalfjarigen drinkt minstens elke week en 13% van de dertienjarigen. Met veertien jaar drinkt 31% wekelijks en dat is 52% van de vijftienjarigen. Hoe ouder de jongeren worden, des te populairder het bier. Alcohol kan leiden tot gezondheidsproblematiek en veiligheidsproblemen. Vooral jongeren zijn, door hun groei en ontwikkeling, een grote risicogroep. De gevolgen zijn te verdelen in lange en korte termijnproblemen. Korte termijnproblemen zijn: alcoholvergiftiging, agressie, vandalisme en (verkeers)ongevallen. Lange termijnproblemen zijn: hersenschade, schade aan organen als lever, maag en darmen, bepaalde vormen van kanker en verslaving. De jongeren uit Hoorn zijn op dit alles geen uitzondering. Ook in Hoorn is het indrinken in zogenaamde 'drinkketen' niet onopgemerkt gebeven. De politie ervaart het drankgebruik onder jongeren als hoog. De problematiek van overmatig drankgebruik onder jongeren komt ook steeds meer in relatie tot de 'drinkketen' (zijn het geen zuipschuren/zuipketen) in het nieuws. De relatief hoge kosten van uitgaan in de reguliere horecagelegenheden heeft er mede toe geleid dat jongeren in allerlei leeftijdsgroepen binnen hun eigen sociale omgeving elkaar opzoeken. Hiertoe maakt men gebruik van zelfgemaakte, dan wel door ouders, familie of bekenden ter beschikking gestelde ruimten (= keten), veelal op privé-erven of in aangebouwde ruimten. De GGD/politie schatten in dat er ongeveer 20 van dergelijke keten binnen West-Friesland zijn gehuisvest. Daarnaast bestaat het vermoeden dat er in de horeca alcohol geschonken wordt aan jongeren onder de 16 jaar. In andere gemeenten is dit door steekproeven aangetoond. De politie heeft de indruk dat kinderen vanaf 12 jaar, in gezinnen waar gebruik van alcohol

normaal lijkt te zijn, thuis al mogen drinken. Vanaf 2008 wordt gewerkt aan de problematiek rondom drinkketen. Vanuit het beleidsveld lokaal gezondheidsbeleid (in samenwerking met veiligheidsbeleid) wordt daarnaast op dit moment gewerkt aan het ontwikkelen van een breed alcoholmatigingsbeleid voor jongeren. Hierbij gaat het dan onder andere om maatregelen als gerichte voorlichting aan jongeren én ouders in samenhang met voorzieningen en voorschriften. Een beleid dat gericht is op ontmoediging. Tevens moet er gezorgd worden voor een sluitende aanpak, waarbij zowel politie, onderwijs, volksgezondheid en andere maatschappelijke organisaties betrokken worden.

Hoorn

De jeugd in West-Friesland drinkt te veel, te vaak en al op zeer jonge leeftijd. Het percentage zware alcoholgebruikers onder jongeren van 12-16 jaar is voor West-Friesland 42,9%. Voor Hoorn is dit 40,8%. Hiermee behoren de West-Friese jongeren tot de zwaarste drinkers van Europa. Het gebruik onder meisjes van 12 tot en met 14 is ten opzichte van 1999 toegenomen. Dit geldt zowel voor het gebruik van alcohol ooit, als het gebruik in de laatste maand van het onderzoek. Opvallend is verder dat van de jeugdige overmatige alcoholgebruikers 11% zelf vindt dat hij of zij teveel drinkt; slechts 10% van de jongeren is van plan in de toekomst minder te gaan drinken. 58,4% van de jongeren geeft aan dat hun ouders het goed vinden dat zij alcohol drinken. Bovenstaande cijfers geven aan dat het alcoholgebruik bij de jeugd in West-Friesland een structureel en hardnekkig probleem is dat maatschappelijke problemen, gezondheidsproblemen en problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid met zich mee brengt.

Ambitie:

Alcoholmatiging en preventie onder de jeugd. Ons beleid is er op gericht:

- 0% alcohol onder de 16 jaar;
- Matiging alcoholgebruik 16 jaar en ouder.

Acties:

1. voorlichting en educatie gericht op ouders, jongeren, leerkrachten, docenten, jongerenwerkers, huisartsen e.d.;
2. afspraken maken met ziekenhuizen over het doorgeven van gegevens over het aantal 'coma-drinkers';
3. opstellen van nieuwe uniforme lokale regels en het verder verbeteren en intensiveren van de handhaving van die regels.
4. Voeren van gericht communicatiebeleid met het oog op het ontwikkelen van draagvlak voor de te maken beleidskeuzen en het bevorderen van de bewustwording bij de betrokkenen.

5.4.3. Halt

Halt Noord-Holland Noord voert in Hoorn de Halt-afdoeningen uit voor jongeren tot 18 jaar, die voor het eerst een relatief licht delict plegen. Het gaat hierbij om 'haltwaardige feiten' als diefstal, vernieling, baldadigheid en heling. Halt Noord-Holland Noord biedt de jongeren een buiten justieel traject waarin de schade moet worden vergoed, er een delictgerelateerde taakstraf wordt opgelegd en er excuus dient te worden aangeboden. Voor kinderen onder de 12 jaar oud is er de Stop-reactie die fungeert als pedagogische handreiking naar ouders.

Beide trajecten richten zich sterk op het signaleren van achterliggende problematiek. Wanneer aanwezig worden jongeren actief doorverwezen richting de hulpverlening. De Halt-afdoening en stop-reactie worden bekostigd door het Ministerie van justitie en vallen onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie.

Tevens verzorgt Halt Noord-Holland Noord preventieve activiteiten in Hoorn. Middels voorlichtingsactiviteiten, in groep 8 van het Basisonderwijs en klas 1 en 2 van het Voortgezet Onderwijs, probeert Halt de jongeren (en hun ouders) bewust te maken van de gevolgen van hun gedrag, daden en hun eigen verantwoording daarin. Hiervoor biedt Halt Noord-Holland Noord een basispakket preventie aan aan alle scholen in Hoorn. Bovendien richt Halt zich de komende jaren op nieuwe activiteiten als Peer mediation (conflictbemiddeling voor en door jongeren op scholen), opvoedingsondersteuning en lokale projecten om een bepaalde vorm van overlast terug te dringen. Ook biedt HALT de mogelijkheid om voorlichting te geven aan ouders over specifieke opvoedproblemen en specifieke projecten voor scholen (bijvoorbeeld digipesten). Tevens wordt deelgenomen in lokale overlegorganen gericht op (risico)jeugd en veiligheid om samen, met de bij jeugd betrokken partners, te komen tot effectieve oplossingen voor problemen rond jeugd.

Samenwerking Leerplicht, Onderwijs, Justitie en Halt in het tegen gaan van Spijbelgedrag.

In het kader van het sociale veiligheidsbeleid is de gemeente Hoorn op 1 januari 2007 gestart met een pilotproject HALT-afdoening als een middel om het ongeoorloofd schoolverzuim terug te dringen. Met dit lik-op-stuk beleid hoopt de gemeente en haar partners (onderwijs, Justitie en Bureau Halt) dat er een preventieve werking van uit gaat. Er mag geen sprake zijn van een zorgproblematiek rondom een leerling en er mag niet eerder contact zijn geweest met bureau HALT. Wanneer hier sprake van is, gaat de jongere een ander (zorg)traject in.

Het pilotproject Halt-afdoening is inmiddels tussentijds geëvalueerd. De resultaten zijn positief. Van de aangemelde spijbelaars heeft 73% na een waarschuwingsbrief van de leerplicht hun gedrag gecorrigeerd, ze spijbelen niet meer. Tegen anderen is een verkort proces verbaal opgemaakt en doorgestuurd naar Halt of zijn in behandeling bij de leerplicht. Gelet op de bovengenoemde resultaten in de gemeente Hoorn wil het Openbaar Ministerie dit project als instrument opnemen in het convenant die zij dit jaar wil afsluiten met de gemeenten en betrokken partijen zoals de raad voor kinderscherming, bureau Jeugdzorg, politie en Bureau Halt.

Ambitie:

Het voorkomen van veel voorkomende jeugdcriminaliteit in de breedste zin van het woord

Acties:

1. Invoeren Halt-afdoening voor schoolverzuim
2. Pilot opstarten Peer mediation met scholen in Hoorn
3. Doorontwikkelen producten naar aanleiding van lokale problematiek (maatwerk).

5.5. Werk en inkomen

5.5.1. Jeugdwerkloosheid

De aanpak voor werkloze jongeren maakt integraal deel uit van ons re-integratiebeleid. We zetten in op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Bedoeling is dat zoveel mogelijk jongeren met een startkwalificatie de arbeidsmarkt betreden. Wij streven naar een zo laag mogelijke jeugdwerkloosheid door een actief beleid met betrekking tot (bij)scholing, en re-integratietrajecten. Jongeren die in staat zijn om naar school te gaan of te werken (geen belemmeringen die dit in de weg staan), komen niet in aanmerking voor een bijstandsuitkering. Dit beleid zal landelijk naar verwachting per 1-1-2009 ingaan (werkleerplicht). De gemeente Hoorn hanteert dit beleid al.

Ook jongeren zonder uitkering (nuggers) kunnen bij de gemeente terecht voor een traject naar werk of onderwijs.

Ambitie:

Iedere jongere onder de 27 volgt onderwijs, heeft een baan of een (zorg)traject.

Alle jongeren die hiertoe in staat zijn hebben een startkwalificatie. Bijstand is een vangnet voor jongeren die (tijdelijk) niet in staat zijn om te werken of naar school te gaan. Via de werkwijze van Jongeren Centraal krijgt iedere jongere een aanbod op maat.

Acties:

1. Jongeren zonder startkwalificatie worden actief opgespoord en benaderd met een scholings/werkaanbod.
2. Vanuit het Jongerenloket /RMC krijgt iedere jongere (met of zonder uitkering) een aanbod op maat (toeleiding naar werk, onderwijs, of een combinatie van werken/leren. Een re-integratie- of een zorgtraject).
3. De werkleerplicht is op het moment van dit schrijven (medio april 2008) landelijk nog onderwerp van discussie. Het is goed mogelijk dat de werkleerplicht niet doorgaat of wijzigt. Indien de werkleerplicht per 1-1-2009 wordt ingevoerd, zal de gemeente Hoorn toetsen in hoeverre het Hoornse beleid aansluit bij de werkleerplicht, of dat aanvullende acties nodig zijn.
4. Afstemmen aanbod ketenpartners werk, inkomen, onderwijs en zorg, zodat geen jongere tussen wal en schip valt en een optimaal aanbod krijgt.

Het RMC project Talentbanen is een project, wat op termijn (indien succesvol) regulier ingebed kan worden. Financiering vindt nu plaats vanuit de Provincie en Werkdeel WWB.

5.5.2. Schuldhulpverlening

Alle scholen voor het voortgezet onderwijs in Hoorn hebben afgesproken gedurende de periode september 2006 tot september 2009 (schooljaren 2006/2007 t/m 2008/2009) aandacht te besteden aan de stijgende schuldenproblematiek onder jongeren. Via de gemeente kunnen zij gebruik maken van voorlichtingslessen gericht op het voorkomen van schulden en het leren omgaan met geld. De bedoeling is dat jongeren zich meer bewust worden van de gevolgen van het hebben van schulden en minder snel in de problemen raken. Zij krijgen informatie aangereikt waardoor zij zelfredzamer worden en minder snel een beroep hoeven te doen op schuldhulpverlening.

Het is voor jongeren lastig om betalingsregelingen te treffen vanwege hun vaak onstabiele inkomens- en leefsituatie. Met behulp van een schuldhulpverlener lukt dit vaak wel.

De gemeente is daarom in december 2006 gestart met schuldhulpverleningstrajecten specifiek voor jongeren. Jongeren worden intensiever begeleid en ondersteund. Er is bijvoorbeeld extra aandacht voor ondersteuning bij budgettering en het aanvragen van voorliggende voorzieningen zoals het sport- en cultuurfonds, bijzondere bijstand en de mogelijke teruggave van de belastingdienst middels het invullen van een TJ-biljet.

Jongeren hebben veel baat bij deze trajecten: vaak kan de schuldsituatie hierdoor opgelost / geregeld worden. Er is geconstateerd dat veel jongeren zelf niet in staat zijn of nog niet eerder hebben geprobeerd om betalingsregelingen te treffen. De schuldhulpverlener probeert in dat geval om in overleg met de jongere toch betalingsregelingen te treffen. De zelfredzaamheid van de jongere wordt ingeschat en wanneer nodig wordt budgetbeheer of beschermingsbewind ingezet.

Ambitie:

voorkomen en beheersen van schulden bij jongeren

Acties:

1. De gemeente biedt de Hoornse scholen voor voortgezet onderwijs voorlichtingslessen aan gericht op het voorkomen van schulden en het omgaan met geld.
2. De gemeente biedt haar jongeren speciale intensieve schuldhulpverleningstrajecten

5.6. Jeugd en wonen

5.6.1 Jongerenhuisvesting

De verantwoordelijkheid voor goede huisvesting ligt in de eerste plaats bij de vragers en aanbieders op de woningmarkt. Het gemeentelijke beleid is erop gericht om waar nodig de werking van de lokale woningmarkt te verbeteren. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar huishoudens die niet of in onvoldoende mate zelfstandig in goede en betaalbare huisvesting kunnen voorzien. De starters op de woningmarkt is een aandachtsgroep. Uit het woningmarktonderzoek blijkt dat er een groot gebrek is aan geschikte woonruimte voor starters. Veel Hoornse jongeren geven aan in Hoorn te willen blijven wonen. De gemeente streeft naar voldoende mogelijkheden voor de starters en jongeren, omdat het streven is jongeren vast te houden voor een gezonde bevolkingsamenstelling.

Ambitie

De gemeente streeft naar voldoende mogelijkheden voor de starters en jongeren, omdat het streven is jongeren vast te houden voor een gezonde bevolkingsamenstelling.

Acties:

1. De gemeente stelt startersleningen beschikbaar voor de eerste aankoop van een woning. Hoewel deze voorziening niet uitsluitend gericht is op jongeren gaan de

meeste leningen wel naar jongeren (beneden de 27 jaar). Veel jongeren zijn in de huidige markt niet in staat om op eigen kracht voor het eerst een woning te kopen. Ieder jaar neemt de gemeente een besluit over het voortzetten van de regeling. Medio 2008 zal dit weer gebeuren voor dit jaar. Het gaat daarbij om een bedrag van € 800.000,- dat, op grond van de verdubbelingsbijdrage, voor de helft ten laste komt van het rijk en voor de andere helft kan worden gefinancierd vanuit de revolverende middelen in het SVN-fonds.

2. De gemeente stimuleert het bouwen van starterswoningen (woningen met een koopsom van maximaal € 120.000,-). In de huidige Woonvisie 2004-2009 is vastgelegd dat het daarbij gaat om (gemiddeld) 25 woningen per jaar. Ter uitvoering van dit beleid is met de OMH ten aanzien van Bangert en Oosterpolder afgesproken dat 3,33% van de te realiseren woningen als starterswoning wordt gerealiseerd. Verder is met IntermarisHoeksteen afgesproken dat enkele tientallen starterswoningen worden gerealiseerd ter plaatse van de Achterstraat en de TSH-locatie. Binnenkort wordt gestart met het realiseren van 16 starterswoningen aan de Astronautenweg.

Dit jaar komt een nieuwe Woonvisie 2009-2015 tot stand. Daarin zal een nieuwe taakstelling voor het realiseren van starterswoningen worden geformuleerd.

3. De gemeente heeft met IntermarisHoeksteen afspraken gemaakt over het beschikbaarstellen van voldoende woningen met een huur beneden de huurgrens voor jongeren in de Wet op de huurtoeslag. Dit is gebeurd op basis van de gemeentelijke beleidsnota Jongerenhuisvesting in Hoorn 'het nest uit' d.d. januari 2006. Op grond van dit beleid is afgesproken dat er tot 2015, 75 voor jongeren gelabelde woningen bij moeten komen. In het kader van de nieuw te ontwikkelen integrale Woonvisie 2009-2015 zal het beleid (onder meer op dit punt) opnieuw worden beoordeeld.

5.6.2. Zwerfjongeren

Vanuit de partijen in het veld is het signaal ontvangen dat het aanbod voor begeleid wonen is beperkt. Met name in situaties die niet lang meer kunnen voortduren is dit problematisch (met name bij zwerfjongeren). Het is echter niet een probleem dat de gemeente Hoorn als individuele gemeente kan oplossen. Het is een regionaal probleem en het zal dan ook op de regionale agenda gezet moeten worden, voordat op dit terrein resultaten geboekt kunnen worden.

Ambitie:

Inzicht krijgen in het aantal zwerfjongeren in Hoorn en op basis hiervan daarvoor de benodigde maatregelen treffen

Acties:

1. Volgens het Rapport Zwerfjongeren van de Nederlandse Rekenkamer, wordt het aantal zwerfjongeren in Westfriesland geschat op ca. 40. De GGD is voornemens om nader te onderzoeken wat het werkelijke aantal is.
2. Bij DNO Opvangcentrum zijn in maart 2008, 2 korte termijn crisisplaatsen gecreëerd voor jongeren. Van hieruit kan een meer structurele opvangplaats worden gezocht.

3. In 2008 wordt gestart met de uitwerking van het Stedelijk Kompas. Dit is een regionale, samenhangend plan van aanpak voor dak- en thuislozen. Ook beleid voor zwerfjongeren worden in het Stedelijk Kompas meegenomen. Dit Stedelijk Kompas wordt nog in deze collegeperiode aan het gemeentebestuur aangeboden.

5.7. Integratie

Ambitie:

Bevordering van zelfredzaamheid (toerusting) en maatschappelijke participatie in de vorm van arbeid, scholing of vrijwilligers vormt de kern van het beleid. De gemeente stimuleert actief burgerschap en structurele participatie en zal de komende periode inzetten op de thema's taal, onderwijs en werk. Eigen verantwoordelijkheid en het bevorderen van de toegankelijkheid van voorzieningen vormen de kern van het beleid

Acties:

1. Door de inzet van duale trajecten wordt geprobeerd zoveel mogelijk oud- en nieuwkomers te laten inburgeren en actief mee te laten doen aan de samenleving.
2. Het bevorderen van de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid door zowel doelgroepgerichte aanpak (b.v. emancipatie van vrouwen en andere specifieke doelgroepen) als individuele aanpak.
3. Het wegwerken van (taal)achterstanden is een belangrijk middel om de participatie van allochtonen te vergroten. Het beleid om de interactie tussen de Hoornse inwoners te bevorderen, o.a. in de vorm van taalstages, wordt verder uitgebouwd.
4. Om participatie van de doelgroep te vergroten is de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van voorzieningen een belangrijk aspect. Met de instellingen worden afspraken gemaakt om de toegankelijkheid van voorzieningen te verbeteren.
5. Specifiek voor allochtonen is ingezet op de projecten Vrouwen actief (kennismaking, training, met als doel deelname aan vrijwilligerswerk) en Gilde SamenSprak (taalmaatjesproject waarbij anderstaligen gekoppeld worden aan vrijwilligers).
6. Vormgeven integratiebeleid via een nota Integratieagenda.
Concretiseren en uitvoeren van de uitkomsten van de integratiemonitor en de werkconferentie.

5.8. Jongerenparticipatie

Jongeren kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de samenleving, bijvoorbeeld in hun directe leefomgeving zoals op school, in de buurt of bij voorzieningen waar jongeren gebruik van maken. Jeugdparticipatie kan omschreven worden als de mogelijkheid tot actieve betrokkenheid van jongeren bij hun eigen leefomgeving. Jongerenparticipatie heeft hoge prioriteit. Er zal onderzocht worden welke vorm van jeugdparticipatie het beste past binnen de gemeente Hoorn, waarbij vele jongeren kunnen worden aangesproken.

Ambitie:

Het bevorderen van jongerenparticipatie en het stimuleren van de deelname van jongeren bij de totstandkoming van (gemeentelijk) beleid.

Acties:

1. In overleg met het onderwijs jongeren betrekken bij de totstandkoming van beleid
2. In aansluiting op bestaande (overleg)structuren in het onderwijs en activiteiten voor jongeren (welzijnswerk), jongeren interesseren en motiveren mee te denken over het verbeteren van hun eigen leefomgeving.
3. Kinder- en/of jongerengemeenteraad een keer per jaar organiseren

Deel 4. Randvoorwaarden

6. Monitoring en evaluatie van het Jeugdbeleid

6.1. Wijze van monitoring

De genomen acties dienen er toe te leiden dat kinderen en jongeren de beoogde resultaten in hun loopbaan gaan ervaren. Het is dan ook belangrijk om het doelbereik van de plannen bij te houden. In het monitoren van resultaten wordt rekening gehouden met de volgende punten:

- Het volgen van specifieke “kernmomenten” en/of (mogelijke) gebeurtenissen uit de levensloop en onderwijsloopbaan van kinderen en jongeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om taalbeheersing, overgang naar het primair onderwijs, uitval, gebruik van zorg.
- Het volgen van het doelbereik van het jeugdbeleid. Dit kan in de vorm van kwantitatieve rapportages over resultaten en in de vorm van kwalitatieve voortgangsrapportages.

Deze monitor geeft de stand van zaken en de voortgang van het jeugdbeleid aan, beschrijft nieuwe trends of ontwikkelingen en de betekenis hiervan voor het beleid in de komende jaren. Aan de hand van de voortgangsrapportage kunnen het college van B&W en de gemeenteraad goed worden geïnformeerd. Zij kunnen op basis hiervan de voortgang en de resultaten van het jeugdbeleid bewaken en zonedig prioriteiten stellen of bijstellen. Ook is de rapportage nuttig als gegevensbron voor interne en externe partners. Daarom is het van belang dat deze rapportage zo goed mogelijk aansluit op de in- en externe gegevensbronnen en beleidscycli. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de programmabegroting, het beleidsplan en het jaarverslag behorende bij de jaarrekening; de tekst uit de voortgangsrapportage kan hierin in verkorte vorm worden opgenomen.

Er zullen algemene richtlijnen ontwikkeld worden voor de opzet van de verschillende (kwalitatieve en kwantitatieve) rapportages, zodat:

- het voor de partners duidelijk is wat er van hen verlangd wordt wat betreft de rapportages (volledigheid, specifieke onderwerpen);
- er een meer eenduidige en herkenbare aanpak van de rapportages tot stand komt.

Daarnaast maakt de gemeente gebruik van de tweejaarlijkse Jeugd en onderwijs monitor. In het kader van deze twee onderzoeken wordt ingegaan op een aantal specifieke items die te maken hebben met de jeugd en jeugd- en onderwijsbeleid in Hoorn, zoals de bekendheid en gebruik van de wijkvoorzieningen, en wordt gevraagd naar het aantal (niet-) wenselijke maatregelen.

Vooropgesteld willen wij er op wijzen dat het niet onze bedoeling is om bij de monitoring een extra administratieve last bij de instellingen neer te leggen. We gaan zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande registratie- en rapportage systemen.

6.2. Evaluatie en inbedding van beleidsmaatregelen

In de looptijd van deze kadernota zal opnieuw gekeken worden naar de activiteiten/voorzieningen op het terrein jeugdbeleid – ook naar de nu structureel bekostigde activiteiten/voorzieningen – en vindt evaluatie plaats aan de hand van een aantal criteria/uitgangspunten. De resultaten/effecten van de structureel gefinancierde

voorzieningen/activiteiten kunnen aanleiding zijn om opnieuw de inzet van middelen hiervoor te heroverwegen. Hierdoor kan vrijval ontstaan die ingezet kan worden voor nieuwe, tot dan toe op projectbasis uitgevoerde, activiteiten/voorzieningen die meerwaarde hebben. Dit betekent overigens niet automatisch? 'nieuw voor oud'. Extra activiteiten en daarbij behorende extra middelen kunnen noodzakelijk zijn.

Op dit moment is het nog niet mogelijk in evaluerende zin over al de nieuwe zaken aan te geven welke resultaten bereikt zijn. Sommige zijn pas een paar maanden geleden gestart. De criteria aan de hand waarvan keuzebepaling plaatsvindt, of een activiteit/voorziening in aanmerking zou moeten komen voor structurele gemeentelijke middelen, zijn de volgende:

- **Vraaggericht:** is de activiteit/voorziening vraag/knelpunt gericht
- **Preventieve aanpak:** is de activiteit/voorziening gericht op preventie en gericht op oplossen van structurele problemen (minder incidentgericht)?
- **Bereik van de beoogde doelgroep:** wordt de juiste doelgroep bereikt?
- **Samenhangende/integrale aanpak:** worden de verschillende domeinen van het jeugdbeleid en de leeftijdscategorieën evenwichtig ingevuld?
- **Effecten en bewezen resultaten:** wat zijn de resultaten en effecten van het beleid/activiteiten/voorziening?
- **Samenwerking tussen betrokken partijen:** houdt een andere instelling zich met hetzelfde doel bezig? Is er een relatie voor samenwerking?
- **Aansluiting gemeentelijke ambities:** draagt uitvoering bij aan de programmadoelstellingen (college/raadsprogramma)
- **Aansluiting de gemeentelijke taken:** draagt de activiteit/voorziening bij aan de invulling van de 5 gemeentelijke functies in het kader van het jeugdbeleid
- **Kosten - baten analyse:** zijn er andere aanpakken/methodieken waarvan bekend is dat ze meer effect sorteren?

6.3. Organisatie en uitvoering

Aangezien het jeugdbeleid één van de meest complexe beleidsterreinen binnen de gemeentelijke overheid is, wordt in dit deel van de kadernota aangegeven welke voorzieningen getroffen moeten worden binnen de gemeentelijke organisatie om de uitvoering van het beleid goed te laten verlopen. Het gaat specifiek om voorwaarden met betrekking tot de verankering van jeugdbeleid in de afdelingen, de positionering en invulling van de coördinatiefunctie van het jeugdbeleid, de interne en externe afstemming over jeugdbeleid en de politiek-bestuurlijke inbedding van het jeugdbeleid.

6.3.1 Jeugdbeleid in de gemeentelijke organisatie

Het integrale jeugdbeleid vereist bestuurlijke regie. Het gemeentebestuur wordt steeds meer gezien als het meest aangewezen orgaan om deze regierol te vervullen. Die regie is immers in verschillende wetten verankerd. Bij een breed beleidsterrein als het jeugdbeleid is het van groot belang dat partners elkaar ondersteunen bij het realiseren van doelen en verantwoordelijkheden. Voorts is het van belang dat de gemeentelijke organisatie intern doordrongen is van het feit dat jeugdbeleid een prominente rol speelt. De gemeentelijke organisatie moet hierop aangepast zijn. Het gaat hierbij om de verankering van jeugdbeleid binnen de verschillende afdelingen, maar ook om een coördinatiepunt centraal in de

organisatie om de eenheid van beleid te waarborgen. Het jeugdbeleid is dan ook als volgt binnen de organisatie gepositioneerd.

Bestuurlijk

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol met betrekking tot het jeugdbeleid. De raad geeft aan deze rol onder meer vorm door sturing via de programmabegroting.

Het college is verantwoordelijk voor de door de raad vastgestelde hoofdlijnen. Verder zorgt het college voor de organisatie en uitwerking van de kadernota Jeugdbeleid. Taken daarbij zijn o.a.:

- Voorbereiding, vaststellen, uitvoeren en evalueren van het lokale jeugdbeleid.
- Verzorgt de bestuurlijke afstemming tussen degenen die daarbij betrokken zijn, lokaal en regionaal.
- Pakt actuele onderwerpen aan en komt met eigen voorstellen.

De Wethouder Jeugd is binnen het college de coördinerend portefeuillehouder Jeugdbeleid en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor een samenhangend jeugdbeleid. Om deze samenhang te bevorderen zijn in de beleidnota actiepunten en projecten opgenomen welke onder de portefeuille van de wethouder jeugd vallen, en actiepunten welke onder de portefeuille van andere collegeleden vallen.

Daarnaast heeft Jeugdbeleid raakvlakken met bijna alle beleidsterreinen en gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op jeugdaspecten van het gemeentelijke beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van integraal jeugdbeleid.

Ambtelijk

Een integrale aanpak van jeugdbeleid in de gemeente vraagt van afdelingen continue aandacht voor dit onderwerp: jeugdbelangen moeten als het ware 'tussen de oren zitten'. Jeugd is op tal van terreinen een belangrijk hoofd- of facetbeleidsonderwerp binnen de beleidsvoorbereiding en -uitvoering. In dit opzicht is het van groot belang dat gemeentelijke afdelingen zich bewust zijn van - of zonodig worden gewezen op - de mogelijkheden om op het eigen beleidsterrein een bijdrage te leveren aan een samenleving die rekening houdt met de jeugd. Om te bereiken dat jeugd wordt opgenomen en meegenomen in het reguliere takenpakket van medewerkers en afdelingen is er voortdurend communicatie, afstemming en samenwerking nodig. De ambtelijke coördinatie van het jeugdbeleid is gepositioneerd binnen de afdeling Welzijn. Het hoofd van de afdeling Welzijn is daarmee ambtelijk eindverantwoordelijk voor uitvoering van het integraal jeugdbeleid. Binnen het bureau Jeugd Onderwijs en Samenleving van de afdeling Welzijn zijn twee beleidsmedewerkers Jeugd en Onderwijs werkzaam en hebben in dit opzicht een aanjaagfunctie en vervullen dan ook een coördinerende en regisserende rol in het gemeentelijk integraal jeugdbeleid.

Een breed gedragen integraal jeugdbeleid slaagt natuurlijk het beste wanneer het facetbeleid en een goede onderlinge afstemming voordeel opleveren voor alle afdelingen en betrokkenen. Aangezien jeugdbeleid een breed terrein bestrijkt en een belangrijk 'kwaliteitsonderwerp' is zal dit vaak op gaan. Bovendien werkt integraal jeugdbeleid pro-actief en preventief. Dit geldt ook voor de externe partners die direct of indirect betrokken zijn bij het jeugdbeleid in de gemeente Hoorn.

6.3.2. Interne en externe afstemming

Interne afstemming

Ook is afstemming noodzakelijk met diverse collega's binnen het gemeentehuis. Vaak gaat het hierbij om facetbeleidsthema's of specifieke projecten op deelterreinen. Daarom wordt voorgesteld om deze afstemming te koppelen aan de desbetreffende projecten of facetbeleidsthema's. Daarnaast zal er voortdurend aandacht moeten worden besteed aan de communicatie met deze collega's, zodat zij op de hoogte blijven van lopende ontwikkelingen en kunnen reageren of aanhaken wanneer dat nodig is. Zij kunnen onder andere via e-mail of een periodiek overleg op de hoogte worden gehouden.

Externe afstemming

De afstemming met het veld over (de uitvoering van) het jeugdbeleid verloopt primair via het Bestuurlijk Overleg Jeugd (BOJ). In dit overlegorgaan participeren de volgende partijen:

- de wethouder Jeugd en Onderwijs van de gemeente Hoorn;
- vertegenwoordigers van het Primair Onderwijs;
- vertegenwoordigers van het Voortgezet Onderwijs;
- vertegenwoordigers van het Middelbaar Beroeps Onderwijs;
- vertegenwoordigers van Speciaal (Voortgezet)Onderwijs;
- een vertegenwoordiger van het REC 4.5.
- vertegenwoordiger van Stichting Netwerk
- vertegenwoordigers van overige lokale welzijnswerk (incl. peuterspeelzaalwerk)
- vertegenwoordigers van de Jeugdgezondheidszorg
- vertegenwoordigers van Jeugdzorg en maatschappelijke dienstverlening
- een vertegenwoordigers van de bibliotheek en cultuurvoorzieningen
- een vertegenwoordigers van de kinderopvang

De Wethouder jeugd/onderwijs is de voorzitter van het BOJ, Een beleidsmedewerker Jeugd en Onderwijs treedt op als ambtelijk secretaris van dit overleg. Indien nodig wordt aan dit overleg ook deelgenomen door de andere externe partijen en andere leden van het college, met name de portefeuillehouders. Het BOJ komt vier keer per jaar bij elkaar.

Tevens zijn er een aantal regionale overleggen met de West-Friese gemeenten over het jeugdbeleid. In deze overleggen worden op ambtelijk niveau zaken besproken die de betrokken gemeenten gezamenlijk raken. Gemiddeld wordt er één keer per kwartaal vergaderd in het gemeentehuis Hoorn.

Daarnaast is op het bestuurlijke niveau het portefeuillehoudersoverleg Madivo actief. Dit bestuurlijk overleg dient om het beleid van de regiogemeenten ten aanzien van de maatschappelijke vragen stukken in regionaal verband met elkaar af te stemmen. Gemiddeld komen de portefeuillehouders vier keer per jaar bij elkaar.

Naast de voorgaande overleggen zijn er nog diverse andere overleggen waarin het jeugdbeleid aan de orde kan zijn en afstemming over de uitvoering van het beleid kan plaatsvinden. Te noemen vallen onder meer het Integraal Openbare Orde en Veiligheidsoverleg (IOVO). In regionaal verband kan gewezen worden naar het Algemeen Bestuur GGD Hollands Noorden, de stuurgroep OGGZ en het H2A-overleg (bestuurlijk overleg tussen Alkmaar, Den Helder en Hoorn). Tenslotte is er op allerlei niveaus en

manieren regelmatig contact met maatschappelijke organisaties en instellingen die een rol spelen in het jeugdbeleid.

6.4. De financiële middelen voor het Hoornse Jeugdbeleid

In de afgelopen jaren zijn tal van activiteiten van het Hoornse jeugdbeleid neergezet en nader ingevuld. Een deel van de uitvoering van het gevoerde beleid is bekostigd met structurele middelen uit de gemeentebegroting. Een belangrijk deel van de uitvoering is echter geïnitieerd en ontwikkeld met externe, tijdelijke middelen.

Momenteel worden voorzieningen en activiteiten die we als basisvoorziening beschouwen voor een groot deel bekostigd met incidentele middelen (provinciale gelden, rijksgelden voor het onderwijsachterstandenbeleid en met impulsmiddelen vanuit het ministerie van VWS). Aan incidentele middelen wordt nu op jaarbasis ongeveer 1,5 miljoen euro ingezet. Ons jeugdbeleid is daarmee te afhankelijk geworden van externe financieringsbronnen. Een en ander betekent voor de komende jaren met het aflopen van deze projectgelden, dat een groter beroep wordt gedaan op inzet van middelen uit het gemeentefonds voor ons jeugdbeleid. We bekostigen projecten die ondertussen hun meerwaarde hebben bewezen na de pilotperiode, soms opnieuw met incidentele middelen.

Het is absoluut noodzakelijk voor de continuïteit van de uitvoering van een kwalitatief goed en samenhangend jeugdbeleid dat we de omvang van de structureel beschikbare gemeentelijke middelen fors uitbreiden. Bovendien hebben we te maken met nieuwe structurele taken voor de gemeente (met name op domein zorg) waarvoor extra structurele middelen noodzakelijk zijn.

Tegelijkertijd zullen we ook andere financieringsbronnen (provincie, het rijk en zo mogelijk Europa) aanboren om de voorzieningen voor onze jeugd te (blijven) bekostigen. Dergelijke subsidies benutten we om activiteiten/ontwikkelingen een (start)impuls te geven en waar mogelijk daarna te continueren. Dit laatste is echter vaak niet mogelijk. Aandachtspunt is bovendien dat de subsidieverstrekkers verwachten dat we ook zelf een fors aandeel leveren in de financiering van de kosten. De belasting voor de gemeente in termen van tijd/menskracht is hoog waar het gaat over het verwerven van Europese subsidies.

Aan de andere kant betekent het beschikken over projectgelden kansen: je kunt zaken realiseren die voorheen niet konden. De afgelopen jaren hebben we met deze incidentele subsidies nieuwe activiteiten/projecten/methodieken kunnen opzetten.

Tegelijkertijd scheppen we verwachtingen en vragen we inzet van het veld terwijl deze organisaties na de projectperiode niet altijd in staat zijn de uitvoering binnen hun reguliere budgetten in te passen. Ook de gemeente beschikt over onvoldoende middelen om alle activiteiten/voorzieningen die nu uitgevoerd worden te continueren.

Een deel van de nieuwe activiteiten is vanwege de nieuwe Wet op de Jeugdzorg als nieuwe taken bij de gemeenten terecht gekomen. Van gemeenten wordt verwacht dat zij invulling geven aan de eerder genoemde 5 gemeentelijke functies (2.4. Zorg). Voor zover het daarbij gaat om nieuw opgezette activiteiten gaat dat ook gepaard met gewenste extra structurele financiële inzet.

Projecten gefinancierd met externe gelden

Voor iedere activiteit gefinancierd met externe gelden zal na afloop van de projectperiode geëvalueerd worden zoals beschreven onder paragraaf 6.2. Indien de activiteit wordt voortgezet zal daar te zijner tijd een voorstel voor komen.

Extra maatregelen in het kader van deze kadernota

De extra activiteiten die in deze nota genoemd zijn en extra investering vergen, zoals het CJG en de maatregelen rond alcoholpreventie en de maatregelen in het kader van de nota speelplekken, zullen via een separaat voorstel ter besluitvorming voorgelegd worden.

De overige maatregelen zoals hierin genoemd zijn, kunnen binnen de huidige budgetten worden uitgevoerd.

Deel 5: Uitwerkingsagenda

7. Uitwerkingsagenda

Jaarlijks wordt een voortgangsnotitie opgesteld over het jeugdbeleid. Deze wordt ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. In deze voortgangsnotitie vindt ook een eventuele actualisatie van de doelstellingen, speerpunten en uitwerkingsagenda plaats. Specifieke aandachtspunten voor de uitwerkingsagenda voor de komende jaren zijn:

2008:

- De realisatie van een goede afstemming tussen de verschillende niveaus en de verschillende projecten: strategisch (directie/bestuurlijk) niveau, tactisch (beleidsontwikkeling) en operationeel (uitvoerders) niveau.
- In overleg met het veld prestatie-indicatoren kiezen zodat vanaf 2008 op onderdelen nog smartere afspraken en doelstellingen gemaakt kunnen worden.
- Conclusies en aanbevelingen van de onderwijsmonitor beoordelen op effect voor het beleid en waar nodig voorstellen doen voor aanpassing van het beleid.
- Uitwerken van de speerpunten van de lokaal educatieve agenda met het veld in SMART- geformuleerde actiepunten.
- Consequenties bezien van het eindigen van de BOS-impuls en vanuit jeugd- en sportbeleid gezamenlijk beleid ontwikkelen gericht op een zinvolle vrijetijdsbesteding.
- Uitwerken van de consequentie van de ontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin.
- Uitwerken van een structurele samenwerking tussen de jeugdvoorzieningen en de gemeente over het signaleren en de coördinatie van zorg.
- Voorbereidingen treffen voor de invoering van het Elektronische Kinddossier en de verwijsindex
- Uitwerken van een voorstel over de Integrale jeugdgezondheidszorg
- Voorstel voor alcoholmatigingsbeleid

2009-2011

- implementeren van de verwijsindex
- verder uitwerken van het model Centrum Jeugd en Gezin
- Evaluatie van de zorgnetwerken, waar onder: afstemming/samenwerking tussen deelnemende partijen, terugkoppeling van voor het beleid relevante signalen en concrete vertaling daarvan in beleid.
- Ontwikkelingen zorgplicht (onderwijs) volgen en eventuele consequenties voor gemeentelijk beleid in kaart brengen.
- Verder uitwerken van de consequentie van de ontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin.
- Verder uitwerken van een structurele samenwerking tussen de jeugdvoorzieningen en de gemeente over het signaleren en de coördinatie van zorg.

Deel 6. Bijlagen
